Begroting 2020 GR DG&J

11 april 2019

dienst Gezondheid & Jeugd zhz

Voorwoord

Het voorliggende document is de begroting 2020 van de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J). De financiële basis voor deze begroting is de actuele (na de begrotingswijziging) vastgestelde begroting 2019. Waar mogelijk zijn ook nieuwe ontwikkelingen (financieel) in de begroting verwerkt en expliciet gemaakt. Waar dat nu nog niet concreet kan worden gemaakt wordt volstaan met het duiden van de ontwikkelingen en de aankondiging dat in de loop van 2019 op deze onderwerpen en thema's nadere voorstellen zullen volgen die mogelijk nog kunnen leiden tot wijziging van de begroting 2020.

Uittreding gemeenten Leerdam-Zederik
Per 1 januari 2019 zijn, als gevolg van de gemeentelijke herindelingen in zowel Provincie Zuid-Holland als Utrecht, de gemeenten Leerdam en Zederik opgegaan in de gemeente Vijfheerenlanden. Deze nieuwe gemeente is geen onderdeel van het verzorgingsgebied Zuid-Holland Zuid. De uittreding heeft er dan ook toe geleidt dat de organisatie, en de daarmee samenhangende financiële begroting, hierop is aangepast. Het meerjarige beeld laat zien dat de GR DG&J in staat is om de organisatie op lange termijn hierop aan te passen. Wel is voor de periode 2019-2023 inzet van de middelen die vanuit Vijfheerenlanden voor de uittreding zijn ontvangen voorzien.

Indexatie
In het najaar van 2017 hebben de gemeenten een aantal uitgangspunten afgegeven voor het opstellen van de begroting middels de notitie 'kaderstelling op de GR-en'. Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de financiële beleidsstukken (onder andere de notitie Weerstandsvermogen en reserve) die door het Algemeen Bestuur in december 2018 zijn vastgesteld. Een van de uitgangspunten betrof de indexatie. De begroting 2020 is volgens deze systematiek geïndexeerd, wat betekent dat de lonen met 3,2% zijn geïndexeerd en de materiele budgetten met 1,5%.

De totale financiële omvang van de indexatie, en daarmee voorgestelde ophoging van de inwonerbijdrage, bedraagt € 727.714. In deze ophoging is, conform 'Kaderstelling op de GR-en', een bijstelling van de indexatie voor 2019 opgenomen. De macro-economische verkenning laat voor 2019 een bijgestelde indexatie zien. De lonen zijn bijgesteld van 2,4% naar 2,9% en de materiele budgetten van 1,4% naar 1,6%. De totale omvang hiervan bedraagt € 36.206. Aangezien voor de SOJ en de RAV andere financieringsafspraken gelden is op de bij deze onderdelen behorende budgetten geen indexering toegepast.

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)
In 2019 wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuw meerjaren beleidsplan (MJP) voor de DG&J. Dat MJP vorm de basis voor het beleid van de DG&J in de periode 2020 - 2023. In dat MJP krijgen belangrijke lokale en regionale ontwikkelingen een plek, maar er zal ook aandacht worden besteed aan de effecten van landelijke ontwikkelingen als bijvoorbeeld de aandacht voor preventie, de ontwikkelingen op het gebied van

infectiepreventie en antibioticaresistentie, de problematiek rond de dalende vaccinatiegraad, de omgevingswet, de positie van kwetsbare jongeren in het onderwijs en op de arbeidsmarkt en de landelijke impulsen op het voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Ook worden in 2019 door de gemeenten nieuwe lokale nota's gezondheidsbeleid opgesteld. Dat gebeurt in nauwe samenwerking en desgewenst met ondersteuning van de DG&J. Strikt genomen is pas eind 2019 bekend wat de effecten van de 10 nieuwe lokale nota's gezondheidsbeleid gaat zijn op het werk en de inzet van DG&J in 2020. Dit proces loopt echter al enige tijd en in samenspraak met de gemeenten zijn toekomstverkenningen uitgevoerd die al een globaal beeld geven van wat in 2020 nodig is aan inzet van de DG&J. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat nieuwe accenten worden toegevoegd en het is aannemelijk dat lopende projecten en ontwikkelingen worden gecontinueerd. Gezien de inhoudelijke onzekerheid op dit punt en uit het oogpunt van continuïteit is bij de begroting 2020 het bedrag voor 2019 betreffende het programma "samen voor gezond", in afwachting van nadere besluitvorming, gebruikt als uitgangspunt. Het spreekt voor zich dat het proces rond de lokale nota's gezondheidsbeleid uiteindelijk moet landen in het MJP.

In het najaar van 2018 zijn in het meerjarenperspectief de gevolgen van de verbeterde meldcode, bijbehorende "radar' functie en het geactualiseerde handelingsprotocol in beeld gebracht. Als gevolg van deze inhoudelijke ontwikkelingen neemt de inzet van Veilig Thuis toe. In deze begroting zijn de gegevens en uitgangspunten van het vastgestelde meerjarenperspectief gebruikt. Op dit moment is er nog geen aanleiding om te veronderstellen dat de in het meerjarenperspectief beschreven uitgangspunten moeten worden bijgesteld. Gebleken is dat het negatieve financiële beeld voor de jaren 2019-2021 opgevangen kan worden binnen de bestaande begroting van Veilig Thuis. Kanttekening hierbij wel is dat met de extra middelen die vanuit het Rijk beschikbaar zijn gekomen, de uitgangspunten achter de financiering van Veilig Thuis herzien dient te worden. Dit omdat de financiering van Veilig Thuis Jeugd nu zowel door inwonerbijdrage als centrumgemeente plaatsvindt. Voorgesteld wordt om, in samenwerking met ambtelijke vertegenwoordigers uit zowel de centrumgemeenten als de gemeenten, het Algemeen Bestuur en de centrumgemeenten een voorstel voor te leggen met daarin afspraken over de verdeling van de lasten van Veilig Thuis.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)
Met ingang van 1 januari 2019 is de uitvoering van de taken op het gebied van de ambulancezorg ondergebracht in de Coöperatie AmbulanceZorg ZHZ (CAZ-ZHZ), een zelfstandige coöperatie met DG&J en Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ) als leden. In verband met hoge overgangskosten blijven medewerkers die al voor 1 april 2018 in dienst waren bij DG&J, ook in de nieuwe situatie nog in dienst van DG&J; onderdeel RAV. Deze medewerkers worden vanuit DG&J gedetacheerd bij de coöperatie. In de begroting 2020 zijn met betrekking tot de RAV alleen nog de personeelskosten (en werkgeverskosten) meegenomen. Daarbij is het resultaat nihil, omdat alle kosten de volledig worden doorbelast aan de coöperatie.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)
In 2018 is gestart met de invulling van het Meerjarenperspectief jeugdhulp ZHZ 2018-2022 zoals dat in het Algemeen Bestuur van 14 december 2017 is vastgesteld. In het meerjarenperspectief is een pad uitgestippeld met interventies die er toe moeten leiden

dat de jeugdhulp in onze regio transformeert. De interventies vinden plaats op de 3 niveaus (de gemeenten voor het (preventieve) voorveld; de Stichting Jeugdteams, gemeenten en de SOJ voor de toegang; en de Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid (SOJ) voor de specialistische jeugdhulp in de regionale zorgmarkt) nog niet het gewenste effect sorteren. De resultaten van deze aanpak houden echter geen gelijke tred met de toegenomen vraag naar jeugdhulp. De inhoudelijke ambities vinden voortgang en omdat de afspraak is gemaakt dat een realistische begroting dient te worden opgesteld, wordt uitgegaan van het verwachte kostenniveau van 2019.

De afgelopen jaren hebben gemeenten aanzienlijke extra middelen beschikbaar gesteld aanvullend op de rijksbijdrage. Dit is niet langer houdbaar. In het voorjaar van 2019 zal op basis van verschillende ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten een 'Omdenknotitie' worden opgesteld waarin fundamentele keuzes aan het bestuur zullen worden voorgelegd om meer grip te krijgen op de uitgaven jeugdhulp. Hierin wordt ook de solidariteit en de (grotere) rol van de 'voorkant' / gemeenten betrokken.

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1 Beleidsbegroting 7
1.1 Dienst Gezondheid en Jeugd 7
1.1.1 Publieke Gezondheid 10
1.1.2 Veilig Thuis 19
1.1.3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt 24
1.1.4 Jeugdgezondheidszorg 26
1.1.5 Kennisprogramma 28
1.2 Regionale Ambulancevoorziening 30
1.3 Serviceorganisatie Jeugd 32
1.4 Algemene dekkingsmiddelen 35

2 Verplichte paragrafen 37
2.1. Weerstandvermogen en risicobeheersing 37
2.2. Financiële kengetallen 39
2.3. Onderhoud kapitaalgoederen 40
2.4. Financiering 41
2.5. Bedrijfsvoering 42
2.6. Verbonden partijen 46

3 Financiële begroting 48
3.1 Overzicht van baten en lasten 48
3.2 Taakvelden 50

4 Vaststelling 53

Bijlagen 54
Bijlage 1a Inwoner- en leerlingenbijdrage 2020 54
Bijlage 1b Tarieventabel 2020 56
Bijlage 2 Beleidsindicatoren 57
Bijlage 3 Begroting GR DG&J 2020 inclusief toerekening overhead naar programma's 58
Bijlage 4 Verdelingsprincipe producten GR DG&J naar taakvelden 61
Bijlage 5 Meerjarenverloop van reserves, voorzieningen en investeringen 62

1 Beleidsbegroting

De GR DG&J bestaat uit een drietal organisatieonderdelen; Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) en Serviceorganisatie Jeugd (SOJ). De Regionale Ambulancevoorziening (RAV) is formeel onderdeel van de DG&J, echter gezien het specifieke begrotings- en financieringskarakter, is ervoor gekozen om de RAV in een apart begrotingsprogramma te presenteren. In onderstaande beleidsbegroting zijn de drie organisatieonderdelen met hun programma's weergegeven.

1.1 Dienst Gezondheid en Jeugd

Meerjarenbeleidsplan
Het voorliggende document is de begroting 2020 van de Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (DG&J). Normaliter vindt in de begroting voor het organisatieonderdeel DG&J de uitwerking van de regionale nota gezondheidsbeleid (nota) en het meerjarenbeleidsplan (MJP) plaats. Voor de nieuwe beleidsperiode, 2020-2023, wordt per gemeente een lokale nota gezondheidsbeleid opgesteld. De uitvoering van deze lokale nota's zal (deels) door DG&J plaatsvinden. Deze lokale nota's en de daarmee samenhangende meerjarenbeleidsplan zijn nog in ontwikkeling. Vanwege het tijdspad van deze twee beleidsstukken zijn de bestaande middelen (totaal € 677.500), zoals deze samenhangen voor het programma "*Samen voor Gezond*" voor de periode 2016-2019, in deze begroting gecontinueerd. Herziening van de financiële omvang zal samenhangen met de lokale nota's voor de periode 2020-2023.

Prestatie indicatoren
Het Algemeen Bestuur heeft in 2018 een opdracht verstrekt om het sturings-instrumentarium te versterken. Onderdeel hiervan is het herzien van de in de begroting opgenomen prestatie indicatoren. Per begrotingsprogramma zijn prestatie-indicatoren benoemd die SMART zijn geformuleerd en inzicht geven in de mate van realisatie van de programma doelstelling. Via de reguliere P&C-cyclus zal over de voortgang van de prestatie indicatoren worden gerapporteerd.

Dienst Gezondheid en Jeugd
Op basis van de wettelijke taken, de behoeften van gemeenten en geconstateerde maatschappelijke ontwikkelingen worden vierjaarlijks de missie, visie en doelstellingen van DG&J geactualiseerd. De DG&J heeft thans als missie dat zij bijdraagt aan een vitale samenleving en gezonde inwoners in de regio Zuid-Holland Zuid. Dit doet DG&J door het zijn van een basisvoorziening voor publieke gezondheid en het borgen van het recht op onderwijs. DG&J is lokaal herkenbaar als dienstverlener, onderzoeker, adviseur en coördinator. Vanuit deze rollen werkt DG&J op basis van de wettelijke- en andere op preventie gerichte taken, samen met haar partners, aan het verbeteren van de sociale en fysieke leefomgeving (visie). Uit deze missie en visie volgen vier maatschappelijke doelstellingen:

1. Het realiseren van gezondheidswinst en het verminderen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen;
2. Het bevorderen van ontwikkelkansen voor, en participatie van inwoners (jeugd en ouderen in het bijzonder);
3. Op een vertrouwenwekkende en adequate manier optreden tijdens rampen en crisis waarin de publieke gezondheid wordt bedreigd en het voorkomen van maatschappelijke onrust bij kleinschalige incidenten;
4. Het zorgen voor bescherming bij kindermishandeling en huiselijk geweld, het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving.

De begroting van DG&J is opgebouwd uit een vijftal programma's, die aansluiten op de vier maatschappelijke doelstellingen, te weten:

- Publieke Gezondheid
- Veilig Thuis
- Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt
- Jeugdgezondheidszorg
- Kennisprogramma

Per programma is aangegeven wat de inhoudelijke doelstellingen zijn, wat per programma in 2020 zal worden gerealiseerd en wat de baten en lasten per programma bedragen.

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Publieke Gezondheid	6.659	4.878	-1.781	5.944	4.007	-1.937	6.021	4.192	-1.829
Veilig Thuis	4.832	6.748	1.916	5.572	7.135	1.563	5.935	6.869	934
Onderwijs	2.081	2.711	630	1.752	2.501	749	1.823	2.396	574
JGZ	10.839	10.857	18	12.609	12.679	70	11.851	11.590	-261
Kennisprogramma	674	36	-638	749	37	-712	1.058	277	-781
Saldo baten en lasten	***25.086***	***25.231***	***145***	***26.625***	***26.359***	***-266***	***26.687***	***25.324***	***-1.363***
Algemene dekkingsmiddelen	5.178	5.827	650	6.100	6.366	266	5.985	6.725	741
Saldo baten en lasten	***30.264***	***31.058***	***795***	***32.725***	***32.725***	***-0***	***32.672***	***32.049***	***-623***
Mutaties reserves	0	440	440	0	0	0	0	623	623
Totaal DG&J	**30.264**	**31.499**	**1.235**	**32.725**	**32.725**	**0**	**32.672**	**32.672**	**0**

De financiële basis voor deze begroting is de actuele begroting 2019. Vervolgens zijn in deze begroting een drietal voorstellen verwerkt die leiden tot een aanpassing van de lasten. Het betreft de omgevingswet, het Meldpunt Zorg & Overlast en de functionaris gegevensbescherming. Binnen de begroting van DG&J is geen ruimte om autonome ontwikkelingen, uitbreiding van takenpakket of volumegroei op te vangen.
Ter dekking van de lasten die de drie voorstellen met zich mee brengen, wordt voorgesteld om de inwonerbijdrage op te hogen. In de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd is vastgelegd dat een aanpassing van de inwonerbijdrage ter zienswijze dient te worden aangeboden (artikel 39). Gevraagd wordt om over deze drie voorstellen een zienswijze uit te brengen.

Omgevingswet
De GGD wil zich de komende tijd gaan focussen op het vormgeven van een programmaplan, gericht op de Omgevingswet in combinatie met gezondheid. Gezondheid speelt een steeds belangrijkere rol bij de vormgeving van de fysieke leefomgeving. Met de kennis en kunde op het terrein van gezondheid, kan de GGD een belangrijke strategische partner zijn van gemeenten bij de opgave Omgevingswet. Om handen en voeten te geven aan de koppeling tussen gezondheid en de fysieke leefomgeving, wil de GGD in een (meerjarig) programmaplan uitwerken welke stappen de komende jaren genomen moeten worden om goede ondersteuning aan gemeenten te bieden.

Voor de periode 2019 – mei 2021 is een programmaplan opgesteld. De totale lasten bedragen € 445.000. De uitvoering van dit plan kan voor 2019 (€ 90.000) opgevangen worden binnen de begroting van DG&J middels de inzet van middelen vanuit *Samen voor Gezond*. Voor de jaren 2020 en 2021 wordt voorgesteld om, via inwonerbijdrage, deze middelen bij de gemeenten op te halen. Voor 2020 betreft het € 240.000 en voor 2021 € 115.000. Vooruitlopend op de besluitvorming die nog in het Algemeen Bestuur van de GR DG&J dient plaats te vinden, wordt, als onderdeel van deze begroting, gevraagd om een zienswijze uit te brengen over het ophogen van de inwonerbijdrage voor de jaren 2020 en 2021.

Meldpunt Zorg & Overlast
DG&J geeft in het kader van haar OGGZ taak uitvoering aan het Meldpunt Zorg en Overlast. In 2018 is het aantal unieke meldingen gestegen naar 2.100. Het aantal meldingen in 2017 bedroeg 1.341. De groei in het aantal meldingen kan met name worden toegeschreven aan het grote aantal politiemeldingen (E33) in het kader van de sluitende aanpak personen met verward gedrag. Voor de komende jaren is de verwachting, dat de sterke groei van het aantal meldingen niet verder zal doorzetten (afvlakkende groei), maar dat het totaal volume zich ongeveer zal stabiliseren op het niveau van 2018. De sterke groei in het aantal meldingen heeft de inzet van extra capaciteit op het Meldpunt Zorg en Overlast gevraagd, om deze meldingen aan te nemen, te registreren, te triageren en door te zetten naar de (lokale)hulpverlening en sociale teams.
Voorgesteld wordt om de extra inwonerbijdrage, zoals die in de begrotingswijziging 2019 is opgenomen voor het opvangen van de extra meldingen OGGZ, ook voor het jaar 2020 op te halen bij gemeenten. Op basis van de ontwikkeling in het lokale veld in 2019 en 2020 zal in de begroting 2021 worden bepaald of deze inwonerbijdrage naar de toekomst een structureel karakter zou moeten krijgen. De financiële omvang van deze incidentele uitbreiding van de inwonerbijdrage in 2020 bedraagt € 80.000.

Functionaris gegevensbescherming
De GR DG&J heeft voor de uitvoering van haar brede takenpakket zowel toegang tot privacygevoelige informatie, verwerkt deze zelf en deelt deze met haar ketenpartners. Voor de structurele invulling en uitvoering van het privacy beleid wat voortkomt uit de wettelijke eisen die de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) aan onze organisatie stelt, moet worden geïnvesteerd in procedures, systemen, bewustwording, communicatiemiddelen en ook capaciteit.
Voor de invulling van de rol van functionaris gegevensbescherming is een aparte dienstverleningsovereenkomst met het Servicecentrum Drechtsteden (SCD) afgesloten.

Door deze werkwijze wordt continuïteit, expertise als ook efficiency gerealiseerd. Op jaarbasis gaat het om een bijdrage van € 85.000 waarvoor structureel een ophoging van de inwonerbijdrage wordt gevraagd.

Ontwikkelingen die nog in beweging zijn of waar nog besluitvorming over dient plaats te vinden zijn in deze begroting wel benoemd, maar niet uitgewerkt in een doelstelling en bijbehorende financiën. Daarmee volgen we de ook in eerdere jaren toegepaste lijn dat hiervoor te zijner tijd een inhoudelijk onderbouwde begrotingswijziging aan u ter zienswijze wordt voorgelegd. Concreet gaat het om de volgende onderwerpen:

Versterking van de infectiepreventie
Een combinatie van maatschappelijke, demografische en medische ontwikkelingen leidt tot een toenemend belang van infectiepreventie. Wij doelen op de vergrijzing en het gegeven dat ouderen gevoeliger zijn voor infecties. Dit demografische gegeven, gecombineerd met de extra-muralisering van de zorg en de dreiging van antibioticaresistentie, verklaart waarom de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd nadrukkelijk de aandacht vraagt voor infectiepreventie.

Voortijdig schoolverlaten
In het begrotingsjaar 2020 zal het Ministerie van OCW het nieuwe VSV-convenant 2020-2024 afsluiten met de RMC regio's. Verwacht mag worden dat het nieuwe convenant voor RMC-regio Zuid-Holland Zuid niet alleen nieuwe doelen en activiteiten zal bevatten, maar ook een aangepaste verdeling van middelen. Het gaat dan om de verdeling van middelen tussen gemeenten/LVS enerzijds en onderwijs anderzijds. Thema's waaraan naar verwachting invulling gegeven zal gaan worden zijn ontschotting van onderwijs en zorg, versoepeling van de doelgroep-definitie en gelijktijdig verbreding van de doelgroep, met name naar werkzame kwetsbare jongeren.

Inrichten van een centrum seksuele gezondheid
De middelen uit de subsidieregeling Aanvullende Seksuele Gezondheid zullen naar verwachting in 2020 worden overgeheveld naar het gemeentefonds. In 2019 zal de GGD een voorstel in het Algemeen Bestuur brengen voor de inrichting van een Centrum Seksuele Gezondheid ZHZ en de daarmee samenhangende budgettaire consequenties in kaart brengen.

1.1.1 Publieke Gezondheid

Wat willen wij bereiken?

In dit programma worden zeven maatschappelijke doelstellingen nagestreefd;

A. Het voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en waar nodig het bestrijden van infectieziekten, waaronder SOA’s en TBC. Het voorkomen van hygiëne problemen.

B. Het voorkomen van de introductie van import infectieziekten in het werkgebied en het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's.
C. Het adviseren over de gezondheidseffecten van milieuvraagstukken.
D. Het bevorderen van kwalitatief hoogwaardige kinderopvang voor een goede ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.
E. Het bevorderen van een gezonde leefstijl en gezondheid gedrag (preventieve publieke gezondheid). Het verbeteren van de (ervaren) fysieke en psychische gezondheid en het verminderen van de psychosociale problematiek van kwetsbare doelgroepen van 0 tot 100 jaar.
F. Het beschermen van de gezondheid van inwoners bij rampen en crisis.
G. De OGGZ is gericht op de coördinatie van de preventieve *Openbare Geestelijke Gezondheidszorg* voor de gehele bevolking, preventieve zorg voor risicogroepen en zorg voor kwetsbare personen die zelf geen hulp zoeken zoals dak- en thuislozen en zorgwekkende 'zorgmijders'. Het *Meldpunt Zorg en Overlast* is in de regio Zuid-Holland Zuid belast met de uitvoering van OGGZ taken. Het Meldpunt Zorg en Overlast ZHZ is gericht op het aannemen/triageren van meldingen en coördineren van de zorg en hulpverlening aan de OGGZ doelgroep.

A. Algemene infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg
De inwoners van Zuid-Holland Zuid mogen rekenen op bescherming van hun gezondheid tegen invloeden waartegen zij zichzelf niet, of niet voldoende, kunnen beschermen. De Wet Publieke Gezondheid bevat hiertoe regelgeving die een belangrijke taak in het voorkomen en bestrijden van infectieziekten neerlegt bij de GGD.
Iedereen is bekend met infectieziekten. Van sommige infectieziekten genezen we eenvoudig. Voor andere ziekten, zoals TBC en seksueel overdraagbare ziekten, is gespecialiseerde behandeling nodig. De wetgever heeft bepaald dat patiënten met een aantal door hem aangewezen infectieziekten bij de GGD gemeld moeten worden door professionals in de eerste- en tweedelijns gezondheidszorg. Ook instellingen waar veel mensen met een verhoogd risico op een ernstig verloop van infectieziekten bij elkaar zijn (zieken, ouderen, kinderen) hebben deze meldingsplicht ten aanzien van uitbraken. De behandeling van deze meldingsplichtige infectieziekten kan in veel gevallen worden verzorgd door zorgverleners in de eerste en tweede lijn. Zij kunnen daarbij de GGD benaderen voor overleg en advies. De taak van de GGD is het om verspreiding van de infectieziekte zoveel mogelijk te voorkomen. Daartoe voert zij bron- en contactopsporing uit en adviseert hierin. De GGD wil in 2020, net als in voorgaande jaren, conform haar wettelijke taak, maximale bescherming bieden aan de inwoners van de regio Zuid-Holland Zuid tegen infectieziekten. Dit doet de GGD als partner in een wereldwijd netwerk van instellingen voor publieke gezondheid, waaronder de WHO, ECDC en het RIVM/LCI.

Sinds 2017 spant de GGD ZHZ zich, als partner in het Zorgnetwerk Antibioticaresistentie Zuid-West Nederland, in om antibioticaresistentie te beperken en de gevolgen ervan te beheersen. Antibioticaresistentie is wereldwijd een toenemend probleem. Vooral de bijzonder resistente bacteriën baren ons zorgen: dit zijn bacteriën die voor de meeste antibiotica niet meer gevoelig zijn. Nieuwe middelen komen zeer beperkt op de markt.

Door de vergrijzing is de verwachting dat de kwetsbare groep die antibiotica nodig heeft, zal groeien.
Voor de beheersing van antibioticaresistentie is het noodzakelijk verspreiding van resistente bacteriën te voorkomen (= handen wassen, schoonmaak en infectiepreventie), onnodig antibioticagebruik te beperken en infecties met resistente bacteriën tijdig vast te stellen. Doen we dit niet dan kunnen we in de toekomst (eenvoudige) infecties niet meer behandelen of voorkomen (bijv. bij operaties en bij chemokuren) met als gevolg vele doden. De GGD zal zich ook in 2020 nadrukkelijk inzetten voor infectiepreventie in het netwerk van zorginstellingen, thuiszorg en mantelzorg. Op dit vraagstuk heeft in 2018 en 2019 vanuit subsidiemiddelen een intensivering plaatsgevonden. Deze intensivering moet structureel worden ingebed. Hiervoor zal een bestuurlijk voorstel worden opgesteld.

Een trend is dat ouderen langer thuis blijven wonen in de wijk/buurt en hierdoor verschuift de zorg en ondersteuning van ziekenhuis/verpleeghuis naar o.a. woonzorgcombinaties, thuiszorg, huisarts en gemeente (Wmo). De complexiteit van de infectieziektebestrijding (met name bron- en contactonderzoek) is hierdoor enorm toegenomen: rond de cliënt met (langdurige) zorg thuis is een complex netwerk ontstaan. Een goede samenwerking tussen de verschillende zorgprofessionals is van belang om een uitbraak te stoppen. Voor het team infectieziektebestrijding betekent dit structureel meer investeren in het netwerk en de samenwerking met alle zorginstellingen in de regio. Deze ontwikkeling die in 2018 is ingezet zetten we ook in 2020 voort.

Het toenemende infectierisico als gevolg van de afnemende vaccinatiegraad van kinderen baart ons zorgen. De GGD wil bereiken dat iedereen, ook heel jonge kinderen en mensen die vanwege hun gezondheid niet gevaccineerd kunnen worden, door het bestaan van groepsimmuniteit beschermd zijn tegen ernstige infectieziekten zoals mazelen en polio. Daarvoor is een voldoende hoge vaccinatiegraad nodig. Dit vraagt van de GGD een nieuw antwoord om gehoor te geven aan twijfel bij voornamelijk ouders, en tegelijkertijd de bescherming tegen ernstige infectieziekten voorop te stellen. In 2020 zal de GGD doorgaan met het aanbieden van vaccinaties op verzoek aan onder andere clienten met immuniteitsproblemen.

Ziekten die van dier op mens overgaan (zoönosen) zoals vogelgriep, Q-koorts, salmonellose, varkensgriep en nu nog onbekende ziekten zullen in de toekomst steeds vaker voorkomen, evenals bacteriën die resistent zijn geworden tegen antibiotica door het gebruik van deze middelen in de veehouderij. Met name uitbraken van griep van dierlijke oorsprong en nu nog onbekende infectieziekten vragen onze aandacht. De GGD heeft een adviserende rol richting gemeenten over uitbreidingen van veehouderijen en is voorbereid om, in samenwerking met de NVWA, op te treden wanneer zich uitbraken van zoönosen voordoen.

TBC is een infectieziekte die in West-Europa goed onder controle is, maar zeker niet uitgeroeid. Het voorkómen van de verspreiding van TBC door gedegen onderzoek naar bron en contacten is essentieel. De GGD heeft, als onderdeel van het Regionale Expertise Centrum Zuid-Holland, tevens een actieve rol bij behandeling van patiënten. Dit laatste gebeurt in toenemende mate in samenwerking met wijkverpleging.

Seksueel overdraagbare ziekten blijven een serieuze bedreiging voor de publieke gezondheid. In 2018 werd bij 16,7% van de bijna 1800 klanten die de soa-poli bezochten een soa gevonden. Burgers weten de soa poli ook te vinden met vragen over seksualiteit,

geaardheid, ongewenste zwangerschap en andere aspecten van de seksuele gezondheid. De GGD voert preventieve en curatieve soa zorg uit conform RIVM beleid als onderdeel van het Regionaal Centrum Seksuele Gezondheid (RCSG), een samenwerkingsverband met de GGD Rotterdam Rijnmond en de GGD Hollands Midden. Het aantal soa consulten wordt – binnen het subsidiekader van de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid van het RIVM en in goed overleg met de partners binnen het RCSG – gemaximeerd. De GGD biedt tevens aan steeds meer scholen op verzoek lessen en voorlichtingen. Deze activiteiten worden tot en met 2019 gefinancierd vanuit een rijkssubsidieregeling. Mogelijk gaan de middelen voor deze regeling in 2020 of 2021 worden overgeheveld naar het gemeentefonds. Ter voorbereiding daarop wordt een bestuurlijk voorstel gedaan over doelen, taken en financiering van een Centrum Seksuele Gezondheid in Zuid-Holland Zuid.

B. Voorkómen import infectieziekten
Nederlanders reizen veel en graag ver. Het is belangrijk voor henzelf en voor de thuisblijvers dat zij op reis geen infectieziekten oplopen en die niet mee terug nemen naar huis. Wij willen bereiken dat inwoners die (verre) reizen maken gezond blijven tijdens en na hun reis. Door de import en verspreiding van (nieuwe) infectieziekten te voorkomen kan de publieke gezondheid maximaal worden beschermd De GGD biedt daartoe reizigersadvisering aan, vaccinatie en voorschrijven van medicatie.

C. Gezondheid en Milieu
Er zijn legio voorbeelden van invloed van de fysieke leefomgeving op de gezondheid: omwonenden van industrie die last hebben van stankoverlast en/of gezondheidsklachten, burgers die te maken krijgen met uitbreiding van verkeerswegen en last hebben van lawaai of luchtverontreiniging, enzovoorts. De DG&J is de eerste adviseur van gemeenten bij vragen over de gezondheidseffecten van milieukwesties.
Met slimme planvorming kan de leefomgeving echter ook een positieve invloed hebben op de gezondheid, bijvoorbeeld door aan te zetten tot meer bewegen en bij te dragen aan een prettiger ervaren leefomgeving.
De Omgevingswet bepaalt dat bij ruimtelijke beslissingen een integrale afweging gemaakt moet worden. Ook gezondheid moet worden meegewogen. De gemeente kan onder de nieuwe wetgeving bovendien, als ze met onvoorziene gezondheidsrisico’s wordt geconfronteerd die nog niet door de wet worden beschermd, toch optreden. Zo kan de gemeente een omgevingsvergunning weigeren als naar zijn oordeel het verlenen van de vergunning zou leiden tot nadelige gevolgen voor de gezondheid. In 2020 blijft de DG&J zich in zetten om samen met gemeenten, de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio gezondheidsrisico's te beperken.

D. Toezicht kinderopvang en toezicht WMO
Goede kinderopvang draagt bij aan een goede start voor kinderen in de maatschappij. De toezichthouder kinderopvang geeft door middel van inspecties een beeld aan de gemeenten over de kwaliteit van de kinderopvang voorzieningen. Over de inspectie wordt schriftelijk gerapporteerd en geadviseerd aan Burgemeester en Wethouders. De rapporten worden openbaar gemaakt.

Voor de gemeenten die daarvoor hebben gekozen voert de DG&J toezicht uit op WMO voorzieningen binnen het met de gemeenten afgesproken kader. Door middel van toezichtbezoeken en daarop gebaseerde adviezen voor aanbieders van WMO voorzieningen, bestuurders, beleidsmakers, inkopers, contractmanagers en handhavers,

dragen wij bij aan hoede WMO voorzieningen voor de inwoner van ZHZ die op deze voorzieningen zijn aangewezen. Dit toezicht wordt door de betrokken gemeenten apart gefinancierd.

E. Preventieve Publieke gezondheid
Het bevorderen van een gezonde leefstijl, gezond gedrag (preventieve publieke gezondheid) en een gezonde leefomgeving van met name kwetsbare doelgroepen.
F. Crisisorganisatie
DG&J zorgt samen met de Veiligheidsregio (VR) voor een georganiseerde, voorbereide en altijd beschikbare (24/7 binnen een uur) crisisorganisatie voor calamiteiten / crises in de gezondheidszorg.

G. Meldpunt Zorg & Overlast / OGGZ
In de afgelopen twee jaar is het aantal meldingen rondom personen waar zorgen zijn fors toegenomen. Het meldpunt Zorg en overlast ontvangt inmiddels 2.100 (in 2018) meldingen per jaar (ten opzichte van 1.341 meldingen in 2017.)

De meldingen met betrekking tot verwarde personen, ouderen met een mogelijk dementieel beeld en/of woningvervuiling nemen fors toe. In de komende jaren zullen we hier extra op gaan investeren, zowel in capaciteit als in het verbinden van het (bestaande) netwerk. Daarnaast is het wenselijk om met het team een plan te maken om de aanwezige deskundigheid te vergroten en te borgen in casuïstiek.

Ten aanzien van de stakeholders hebben we in 2018 een uitgebreide analyse gemaakt en zijn interventies uitgezet om de samenwerking te verstevigen. Dit gebeurd zowel op lokaal gebied, met zorgpartners maar ook met politie en de ambulancedienst. In 2019 gaan we ook actief de samenwerking aan met zorginstellingen die vooral gericht zijn op de ouderenzorg. Te denken valt aan de verschillende thuiszorginstellingen maar ook verzorging of verpleegtehuizen.

Ook de gemeenten worden nauw betrokken bij de inzet van het team en ontvangen informatie over behaalde resultaten en ontwikkelingen. De afdeling zorgregie OGGZ wil daarbij nadrukkelijk aandacht geven aan signalen in de gemeente of in de wijk en zal daarover advies uitbrengen naar de gemeente.

Voor het meldpunt willen we met de gemeenten een doorontwikkeling gaan inzetten zodat het meldpunt ook voorbereid is voor de komst van de nieuwe wet verplichte GGZ waarvoor een deel van de taken uit de oude BOPZ wet bij gemeenten komen te liggen. Vanuit onze huidige rol en expertise zullen wij hierin een centrale rol gaan aannemen zodat er gebruik kan worden gemaakt van bestaande structuren en netwerkoverleggen.

Wat gaan wij doen?

A. Infectieziektebestrijding, infectiepreventie en hygiëne
De artsen en verpleegkundigen van de GGD zorgen voor bron- en contactopsporing van gemelde infectieziekten. Met de uitvoering van deze kerntaak draagt de GGD bij aan de bescherming van inwoners tegen nieuwe en bestaande gezondheidsbedreigingen. Tevens blijft de GGD sterk inzetten op het voorkomen en bestrijden van antibioticaresistentie en het verkleinen van infectierisico's door het op peil houden van de vaccinatiegraad.

Bij de uitvoering van infectiepreventie en technische hygiënezorg ligt de nadruk op preventie van de verspreiding van infectieziekten in instellingen waar veel kwetsbare burgers bijeen zijn, waaronder instellingen voor ouderen- en gehandicaptenzorg. De GGD heeft hiertoe een medewerker opgeleid tot deskundige infectiepreventie. De reguliere inspectie- en adviestaken bij zeeschepen, tattoo- en piercingshops en evenementen worden in 2020 net als andere jaren vraaggestuurd uitgevoerd.

Sinds 2017 levert de GGD inspanningen om, in samenspraak met een groot aantal partners, de aanpak van antibioticaresistentie in de gehele zorgketen te versterken en de bouw van een zorgnetwerk te faciliteren. Dit gebeurde aanvankelijk op projectbasis gesubsidieerd door het ministerie van VWS. In 2019 is gewerkt aan structurele inbedding van deze taak bij GGD'en. In 2020 zal die structurele inbedding naar verwachting zijn gerealiseerd.

Als onderdeel van de infectieziektebestrijding is de GG verantwoordelijk voor TBC screening, bron- en contactopsporing en patiëntenzorg. De uitvoering is ondergebracht in het Regionaal Expertise Centrum (REC) Zuid-Holland, waarin de vier GGD-en van de provincie samenwerken. Opsporing en behandeling, ter voorkoming van verdere verspreiding en het ontstaan van resistente TBC, vergen nog steeds veel aandacht en specialistische capaciteit.

De verspreiding van soa’s is een hardnekkig probleem, evenals de discriminatie van mensen met een andere seksuele geaardheid en het bestaan van seksueel grensoverschrijdend gedrag, onder andere in de vorm van sexting. Het aantal soa-consulten bij de GGD ZHZ en het vindpercentage soa's is de afgelopen jaren, binnen het bestaande subsidiebudget, onverminderd hoog. In 2020 zullen de in 2019 te starten voorbereidingen voor een Centrum Seksuele Gezondheid Zuid-Holland Zuid worden voortgezet en afgerond.

Naast de al genoemde intensivering op infectiepreventie in het netwerk van instellingen waar veel kwetsbare inwoners (oudere, kinderen) bij elkaar zijn, zal de GGD in 2020 haar taken blijven uitvoeren op andere terreinen van infectiepreventie en technische hygiënezorg. De GGD inspecteert onder mandaat van de gemeente Dordrecht zeeschepen om de import van infectieziekten te voorkomen. In de gehele regio voert de GGD inspecties uit bij tattoo- en piercingshops. In samenwerking met de Veiligheidsregio adviseert de GGD organisatoren van evenementen over hygiënemaatregelen en voert zij inspecties uit. Gemeenten kunnen op basis van deze inspecties handhavend optreden.

B. Voorkomen import infectieziekten
De GGD biedt klantvriendelijke reizigersconsulten aan in de locaties in Dordrecht en Gorinchem. Klanten kunnen advies krijgen over gezondheidsrisico's op hun reisbestemming, en over hoe zich tegen die risico's te beschermen. Indien vaccinaties of medicatie nodig zijn worden deze gegeven.

C. Gezondheid en milieu
De regio Zuid-Holland Zuid kent onder andere door de aanwezigheid van industrie en intensief verkeer belangrijke gezondheidsrisico's voor zijn inwoners. De DG&J adviseert gemeenten over deze risico's en de aanpak ervan. Dit doet ze als onderdeel van een netwerk waartoe ook de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio behoren. Op grond van

een samenwerkingsconvenant met de GGD Rotterdam-Rijnmond kan de DG&J eigen medische milieukundige expertise inzetten. De inzet is veelal reactief. De Omgevingswet biedt kansen voor gemeenten om preventief gezondheidsbeleid te voeren. Van gemeenten wordt verwacht dat zij gezondheidseffecten mee wegen bij de vorming van ruimtelijk beleid. De GGD heeft – in nauwe samenwerking met andere betrokkenen – een adviserende rol bij bestuurlijke beslissingen over ruimtelijk beleid.

D. Toezicht Kinderopvang en toezicht WMO
Het toezicht op de kinderopvang wordt uitgevoerd conform wettelijke kaders en op basis van contract afspraken met gemeenten. Wij blijven, samen met de gemeenten, werken aan het verkleinen van de onderlinge verschillen tussen GGD'en. De vele wijzigen vragen om extra aandacht voor het opstellen van uitvoeringsbeleid. Vanaf 2020 is er sprake van intensivering van middelen via het gemeentefonds ten behoeve van toezicht op de gastouderopvang.
Voor de gemeenten die daarvoor hebben gekozen voert de GGD toezicht uit op WMO voorzieningen binnen het met de gemeenten afgesproken kader. Dit toezicht wordt door de betrokken gemeenten apart gefinancierd.

E. Preventieve Publieke gezondheid
Gemeenten schrijven in 2019 hun eigen lokale nota publieke gezondheid 2020-2023. Hierin worden de prioriteiten voor gezondheidsbevordering vastgesteld.

In 2018 heeft de GGD gesprekken gevoerd met de gemeenten, inwoners en professionals in Zuid-Holland Zuid over de toekomstverkenning als voortraject voor de nieuwe lokale nota's. De GGD heeft aan de hand van de landelijke toekomstverkenning en beschikbare epidemiologische data over (de gemeenten in) onze regio elf belangrijke thema's voor de gemeenten aangedragen. Gemeenten hebben hieruit een selectie gemaakt van ongeveer 3 thema's voor de eigen gemeente, als opmaat naar de Nota publieke gezondheid:

1. Eenzaamheid
2. Dementie
3. Mentale weerbaarheid (jeugd)
4. Gebruik social media (jeugd)
5. Sociale veiligheid
6. Overgewicht (incl. voeding en beweging)
7. Binge- en comadrinken
8. Roken
9. Fysieke Veiligheid
10. Kwetsbaarheid (volwassenen en ouderen)
11. Vaccinatiegraad

Een groot deel van deze thema's betreft leefstijl. De gekozen thema's in de lokale nota's zullen, naast landelijke ontwikkelingen zoals preventieakkoord en omgevingswet, dienen als input voor het nieuwe programma voor gezondheidsbevordering van de GGD.

F. Crisisorganisatie
Ook in 2020 zullen we zorgen voor een optimale bemensing van de crisisorganisatie zodat de beschikbaarheid gewaarborgd blijft. Er zijn daarvoor een aantal poules van functionarissen, welk bij toerbeurt bereikbaarheidsdienst hebben. Zij worden ook in 2020 bijgeschoold, getraind en beoefend.

G. OGGZ

In 2020 geven wij uitvoering aan het Meldpunt Zorg en Overlast Zuid-Holland Zuid en zorgen wij voor goede verbindingen met politie, lokale hulpverlening en sociale teams. Daarnaast leveren wij in het kader van de OGGZ dienstverlening aan gemeenten een OGGZ basispakket op maat voor elke gemeente, hieronder vallen o.a. de procescoördinatie, procesconsultatie, ondersteuning van ex-gedetineerden en de aanpak van extreme woningvervuilingen.
Ten behoeve van het urgentieproces voor woonruimteverdeling adviseren wij aan gemeenten over het woonprofiel voor huurders met een zorgvraag. Voor woningcorporaties bieden wij vanaf 2020 dienstverlening in het kader van de preventieve (huur)contracten voor huurders met een zorgvraag.
Vanuit de verschillende OGGZ activiteiten leveren wij ook een bijdrage aan de aanpak personen met verward gedrag.
De GGD ZHZ levert vanuit haar OGGZ taak (o.a. Meldpunt Zorg en Overlast) een belangrijke bijdrage aan de sluitende aanpak personen met verward gedrag en biedt inhoudelijke ondersteuning bij de implementatie van de Wet verplichte GGZ en de Wet Zorg en Dwang.

Indicatoren

Product	Prestatie-indicator	Norm
Infectieziektebestrijding	Aantal meldingen van meldingsplichtige ziekten inclusief meldingen van uitbraken op basis van artikel 26 Wpg	400
Infectieziektebestrijding	Aantal vragen en signalen	1.400
Infectieziektebestrijding	Vindpercentage soa's	17%
Infectieziektebestrijding	Aantal reizigersconsulten	9.000
Gezondheid en milieu	Aantal uitgebrachte adviezen	Nog te bepalen
Toezicht kinderopvang	Percentage inspectie dat is uitgevoerd binnen de wettelijke termijn	100%
Toezicht kinderopvang	Percentage verplichte jaarlijkse inspecties kinderopvang uitgevoerd	100%
Gezondheids-bevordering	Realiseren van doelstellingen van het programma dat voortkomt uit de lokale nota volksgezondheid 2020-2023	KPI's toevoegen indien het nieuwe programma gereed is
Gezondheids-bevordering	Tevredenheid gemeenten	8,0
Gezondheids-bevordering	Tevredenheid ketenpartners	8,0
Crisisorganisatie	Realiseren optimale bezetting van de (piket) poule voor uitvoering van de taken van de GGD in crisissituaties	3x (wnd.) Directeur Publieke Gezondheid 4 x procesleider Psychosociale Hulpverlening 4 x procesleider Infectieziektebestrijding 3x procesleider communicatie

		4x procesleider geneeskundig onderzoek
Crisisorganisatie	Minimaal 1 OTO (opleiden, trainen en oefenen) activiteit per werkproces per jaar	100 %
OGGZ	Totaal aantal meldingen	2.000 (marge 10%)
OGGZ	Percentage recidive van het totaal aantal meldingen (recidive is dossier gesloten of laatste meldingen is meer dan 6 maanden geleden)	Nulmeting in 2019

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Infectieziektebestrijding	937	289	-648	768	21	-747	890	21	-869
SOA/Sense	381	434	52	355	420	66	378	430	52
TBC	408	78	-330	481	99	-382	428	60	-368
Marktgerichte taken	536	717	181	503	581	78	507	688	181
Medische Milieukunde	214	8	-206	214	0	-214	221	0	-221
Toezicht Hygiëne Zorg	202	57	-146	222	42	-181	137	42	-95
Toezicht Kinderopvang/WMO	596	880	284	492	840	348	442	814	372
Gezondheidsbevordering	1.693	996	-697	1.714	880	-834	1.623	824	-798
Crisisorganisatie	263	108	-155	195	42	-153	200	42	-158
OGGZ	1.429	1.312	-117	1.000	1.082	82	1.196	1.271	75
Saldo baten en lasten	***6.659***	***4.878***	***-1.781***	***5.944***	***4.007***	***-1.937***	***6.021***	***4.192***	***-1.829***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***6.659***	***4.878***	***-1.781***	***5.944***	***4.007***	***-1.937***	***6.021***	***4.192***	***-1.829***

**Het betreft hier de begroting 2019 na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 maart 2019.*

Toelichting

TBC
Als gevolg van de samenwerking met GGD Rotterdam-Rijnmond, is de die de GGD ZHZ inzet voor de TBC-bestrijding naar beneden bijgesteld. De lasten dalen hierdoor met circa € 40.000. Deze bijstelling leidt ertoe dat de detacheringsvergoeding die wordt ontvangen vanuit GGD Rotterdam-Rijnmond met een gelijke omvang naar beneden is bijgesteld.

OGGZ
Vanuit de gemeenten wordt voor de OGGZ subsidie ontvangen. Tevens wordt vanuit de woningcorporaties een bijdrage ontvangen. De inzet van DG&J is de afgelopen jaren toegenomen. Deze aanvullende inzet blijkt structureel van aard te zijn. Voorgesteld wordt om toegenomen inzet zowel aan de baten als lasten kant structureel te verwerken. De totale omvang hiervan bedraagt circa € 160.000. Deze toename leidt niet tot een aanpassing van de inwonerbijdrage, dit omdat het hier het structureel verwerken van een hogere subsidie bijdrage vanuit de gemeenten betreft. Subsidies worden naast de inwonerbijdrage bij de gemeenten opgehaald.

Voorgesteld wordt om de extra inwonerbijdrage, zoals die in de begrotingswijziging 2019 is opgenomen voor het opvangen van de extra meldingen OGGZ, ook voor het jaar 2020 op te halen bij gemeenten. Op basis van de volume ontwikkeling in 2019 en 2020 zal in de begroting 2021 worden bepaald of deze inwonerbijdrage naar de toekomst een structureel karakter zou moeten krijgen. De financiële omvang van deze incidentele uitbreiding van de inwonerbijdrage in 2020 bedraagt € 80.000.

1.1.2 Veilig Thuis

Wat willen wij bereiken?

In dit programma wordt de volgende maatschappelijke doelstelling nagestreefd;

Het zorgen voor bescherming bij kindermishandeling en huiselijk geweld, het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving.

Wat gaan wij doen?

Cluster Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid
Veilig Thuis ZHZ is gericht op interventies in situaties waar de veiligheid in het geding is van kinderen en volwassenen in afhankelijkheidsrelaties. Veilig Thuis ZHZ zet in op borging van de veiligheid en stabilisatie van de situatie. Zij doet dit in samenwerking met politie en de hulpverlening. Daarnaast is Veilig Thuis ZHZ een 'expertisecentrum' waar kinderen, volwassenen, betrokkene(n) en professionals deskundige steun en advies krijgen bij hun vragen op het gebied van (vermoedens) van huiselijk geweld, ouderenmishandeling en kindermishandeling.

Veilig Thuis ZHZ is *het regionale meldpunt* waar inwoners en professionals vermoedens en signalen van kindermishandeling, huiselijk geweld en ouderenmishandeling kunnen melden. De meldingen worden gewogen en beoordeeld (triage), om vervolgens een interventie te plegen of toe te leiden naar passende hulpverening. Als het nodig is vindt nader onderzoek door Veilig Thuis ZHZ plaats. Veilig Thuis ZHZ heeft 7 x 24 uur bereikbaarheid en beschikbaarheid georganiseerd.

Veilig Thuis ZHZ voert daarnaast de *coördinatie van de Wet Tijdelijk Huisverbod* uit. De procescoördinatie is beschikbaar binnen en buiten kantoortijden (bereikbaarheidsdienst). Veilig Thuis ZHZ zorgt voor de coördinatie tussen strafketen en zorgketen, voert de risicotaxatie van slachtoffer en pleger uit, rapporteert en adviseert de burgemeester en fungeert als eerste aanpreekpunt voor politie en zorginstanties.
Veilig Thuis ZHZ coördineert tevens de uitvoering van de *'Geplande Screening huisverbod bij kindermishandeling'*. Dit is een aparte maatregel die kan worden ingezet bij kindermishandeling.
Veilig Thuis ZHZ wil partnerschap in de regio nog meer vorm geven en uit dragen. Veilig Thuis werkt voor gemeenten en inwoners én met inwoners en ketenpartners.

Visie

De visie van Veilig Thuis ZHZ is dat samenwerking en partnerschap op meer niveaus vorm krijgt.

In de eerste plaats werkt Veilig Thuis ZHZ met het gezin samen (waar een melding van of over is). Het is de taak van Veilig Thuis ZHZ te werken aan directe veiligheid. Pas daarna kunnen oorzaken van de onveiligheid die was ontstaan worden opgepakt. Het aanpakken van de oorzaken wordt "risico-gestuurde zorg" genoemd en moet leiden tot stabiele veiligheid van het gezin. De werkwijze is dus gefaseerd en daarmee wordt aangesloten bij het natuurlijke herstelproces van het gezin. Ondersteuning door professionals van Veilig Thuis is zo voor een langere periode, waarbij ook echt de ontwikkeling van het gezin wordt ondersteund en de veiligheid van slachtoffer wordt gemonitord.

Versterken lokale teams

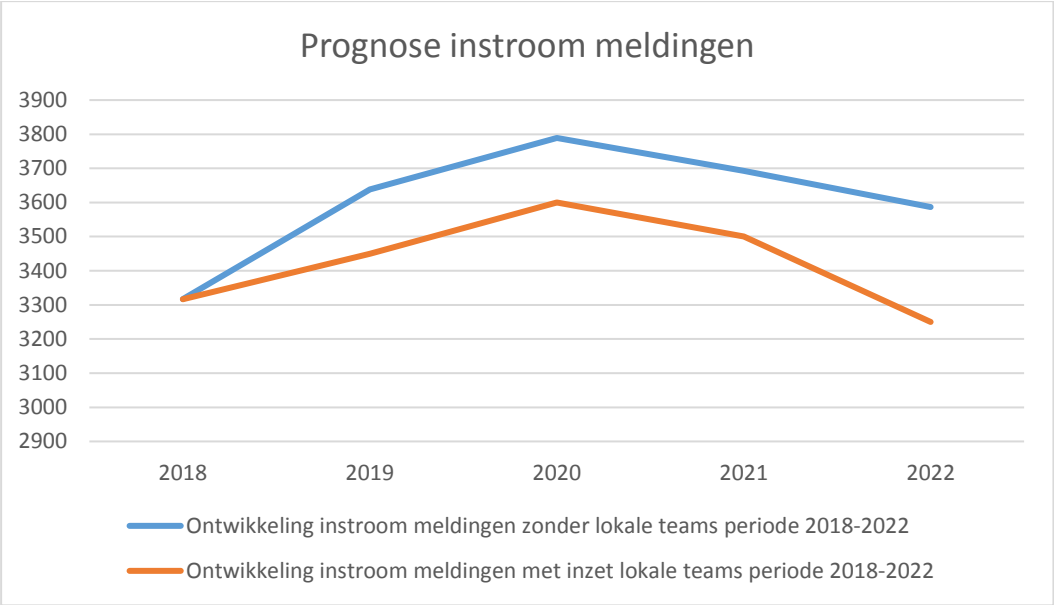
In de tweede plaats heeft Veilig Thuis een rol als deskundige partner op het gebied van veiligheid. Die deskundigheid wordt ingezet voor het ondersteunen van lokale teams en/of deskundigheidsbevordering van lokale teams. Het doel is lokale teams te versterken.

Ambitie

Veilig Thuis ziet voor de Regio Zuid Holland Zuid de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op verlaging van de instroom van meldingen door de beweging meer naar voren te maken. De instroom adviezen is naar verwachting niet te beïnvloeden.

Onze stelling is: "door vanuit Veilig Thuis de beweging naar voren te maken en vooruitlopend op een officiële melding vanuit Veilig Thuis lokale ondersteuning te bieden, neemt het aantal meldingen af".

Ook in 2020 investeert Veilig Thuis verder in de samenwerking met de jeugdteams en sociale wijkteams in Zuid Holland Zuid. Onderstaande grafiek laat zien dat zowel in de situatie dat de samenwerking met de lokale teams niet of onvoldoende tot stand komt er in beide gevallen een afname van meldingen geprognotiseerd is. Echter de mate waarin de meldingen afnemen is groter is als er meer in samenhang met lokale teams gewerkt wordt. Bij de begroting zijn we uitgegaan van het meest gunstige scenario. Het zal duidelijk zijn dat Veilig Thuis voor het daadwerkelijk behalen van de ambitie in belangrijke mate afhankelijk van de samenwerking met de lokale teams.

Prognose instroom meldingen
3900
3800
3700
3600
3500
3400
3300
3200
3100
3000
2900
2018
2019
2020
2021
2022
Ontwikkeling instroom meldingen zonder lokale teams periode 2018-2022
Ontwikkeling instroom meldingen met inzet lokale teams periode 2018-2022

Indicatoren

Prestatie-indicator	Norm
Meldingen Veilig Thuis ZHZ	Aantal meldingen op jaarbasis 3600
Doorlooptijden Veilig Thuis ZHZ	Triage: binnen 5 werkdagen
	Onderzoek afgerond binnen 10 weken
Direct overdragen van meldingen	62%
Overdracht met Ondersteuning	26%
Onderzoek	12%
Behandeling advies aanvragen	Aantal adviezen op jaarbasis 2693
Tevredenheid ketenpartners	Cijfer (schaal 1 op 10): 7,5

Crisisdienst Zuid Holland Zuid

De crisisdienst heeft als belangrijkste doel om in situaties van crisis en acute onveiligheid voor iedereen van 0-100 jaar eerste triage en directe veiligheid te bieden. Dat gebeurt 7 x 24 uur. Medewerkers zijn ondersteunend aan de lokale teams door hun specialistische expertise op het gebied van crisishulp. Zij voegen hun specialisme toe en nemen niet over. Waar mogelijk zullen zij steeds in duo's (medewerker crisisdienst & medewerker lokale team) de crisisinterventie uitvoeren.

Daarnaast biedt de crisisdienst tijdens kantoortijden consult en ondersteuning aan professionals in de wijkteams of voegt tijdelijk een medewerker met specifieke crisis-expertise toe aan een professional in een lopende casus.

Een crisis heeft altijd een acuut karakter waardoor het direct van invloed is op de dagelijkse werkzaamheden. De inzet van de crisisdienst is er dan ook op gericht lokale teams te ondersteunen bij de aanpak van crisiszaken. Waardoor een eventuele verhoging van werkdruk bij het lokale team kan worden voorkomen.

Prestatie-indicator	Norm
Geleverde crisisdiensten jeugd	Aantal aanvragen op jaarbasis 600
Geleverde crisisdiensten volwassene	Aantal aanvragen op jaarbasis 100
Bijdrage aan huisverbod buiten kantooruren	40
Direct overdragen van casus aan lokaal	65% binnen 48 uur
Tevredenheid ketenpartners	Cijfer (schaal 1 op 10): 7,5

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Volwassenen	971	1.450	479	816	1.384	567	1.016	1.472	456
Jeugd	3.200	4.290	1.090	3.989	4.763	773	3.984	4.434	450
Crisisdienst	661	1.009	348	766	988	222	934	963	28
Saldo baten en lasten	***4.832***	***6.748***	***1.916***	***5.572***	***7.135***	***1.563***	***5.935***	***6.869***	***934***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***4.832***	***6.748***	***1.916***	***5.572***	***7.135***	***1.563***	***5.935***	***6.869***	***934***

**Het betreft hier de begroting 2019 na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 maart 2019.*

Toelichting

Meerjarenperspectief & Uittreding Leerdam-Zederik
In het najaar van 2018 zijn in het meerjarenperspectief de gevolgen van de verbeterde meldcode, bijbehorende "radar' functie en het geactualiseerde handelingsprotocol in beeld gebracht. Als gevolg van deze inhoudelijke ontwikkelingen neemt de inzet van Veilig Thuis toe. De hiermee samenhangende Rijksmiddelen zijn op termijn (2022) toereikend om deze extra inzet te dekken. Voor de jaren 2019-2021 is een tekort voorzien (circa € 0,4 miljoen in 2020). Daarnaast heeft de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik ertoe geleidt dat met ingang van 2019 circa € 0,5 miljoen aan dekking wegvalt. Om enerzijds de stijging van het aantal meldingen en anderzijds de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik op te kunnen vangen, zijn een aantal maatregelen getroffen. Deze maatregelen hebben zowel betrekking op de werkwijze binnen Veilig Thuis als ook op de samenwerking met het lokale veld. Het totaal van deze maatregelen telt op naar circa € 0,9 miljoen, en zorgt hiermee dat de begroting voor Veilig Thuis sluitend is vanaf 2022. Voor de jaren 2019-2021 is aanvullende dekking vanuit de reserve Leerdam-Zederik voorzien (€ 0,46 miljoen).
Kanttekening hierbij wel is dat met de extra middelen die vanuit het Rijk beschikbaar zijn gekomen, de uitgangspunten achter de financiering van Veilig Thuis herzien dient te worden. Dit omdat de financiering van Veilig Thuis Jeugd nu zowel door inwonerbijdrage als centrumgemeente plaatsvindt. Voorgesteld wordt om, in samenwerking met ambtelijke vertegenwoordigers uit zowel de centrumgemeenten als de gemeenten, het Algemeen Bestuur en de centrumgemeenten een voorstel voor te leggen met daarin afspraken over de verdeling van de lasten van Veilig Thuis.

Efficiencyvoordeel
Met de integratie van Veilig Thuis Jeugd en crisisdienst is een efficiencyvoordeel voorzien. Bij de begroting 2019 is aangegeven dat het efficiencyvoordeel in 2020 met € 50.000 toeneemt naar € 100.000 structureel. Voor 2019 is dit efficiency voordeel verwerkt in de inwonerbijdrage als ook de subsidie die ter dekking voor Veilig Thuis Volwassenen vanuit de centrumgemeenten wordt ontvangen. Voorgesteld wordt om voor 2020 het efficiencyvoordeel voor 50% via de inwonerbijdrage Veilig Thuis Jeugd aan gemeenten terug te geven en voor 50% via de subsidies die vanuit de centrumgemeenten voor Veilig Thuis Volwassenen wordt ontvangen.

Beschikbaarheid- en bereikbaarheidsdiensten
Ten tijde van het opstellen van de begroting 2019 voor Veilig Thuis en Crisisdienst (CID) is de inzet van eigen medewerkers voor het CID zowel bij Veilig Thuis Volwassenen/Jeugd als ook het CID begroot. Gezien de aard van de inzet, dienen deze lasten volledig bij het CID te worden begroot. Deze aanpassing leidt ertoe dat de lasten van Veilig Thuis Volwassen en Jeugd naar beneden zijn bijgesteld met € 165.000, en voor CID zijn opgehoogd met € 165.000.

1.1.3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

Wat willen wij bereiken?

De Dienst zet erop in om het recht op onderwijs te waarborgen. We bieden perspectief op onderwijs of een passend leerwerktraject, zodat de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren benut worden.

Schoolbezoek en het behalen van minimaal een startkwalificatie zijn wezenlijk voor een goede start in het leven. Nationaal en regionaal bestaan zorgen over het te grote aantal kinderen en jongeren dat spijbelt of helemaal geen onderwijs volgt. Wij willen bereiken dat kinderen en jongeren de kans krijgen hun talenten te ontplooien. Als er drempels zijn voor schoolbezoek zorgt (Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten) LVS voor het verbinden van onderwijs, zorg en zo nodig handhaving, zodat elk kind en elke jongere het onderwijs en zonodig de hulp, krijgt die bij hem of haar past.

Wat gaan wij doen?

In samenwerking met scholen, jeugd- of wijkteams en waar nodig andere partijen, ziet LVS namens de gemeenten toe op waarborging van het recht op onderwijs.
Schoolverzuim dat door scholen bij LVS wordt gemeld wordt door een consulent LVS opgevolgd. De oorzaak van het verzuim wordt achterhaald en een passende interventie ingezet. Deze varieert met de oorzaak en ernst van het verzuim. Waar nodig wordt samenwerking gezocht met partijen uit het veld van onderwijs, zorg en/of handhaving.

Kinderen zonder onderwijs/thuiszitters
In opdracht van de gemeenten zijn de inspanningen van LVS erop gericht om schoolverzuim tegen te gaan en het aantal thuiszitters en kinderen met een vrijstelling op lichamelijke of psychische gronden zoveel mogelijk te beperken.
LVS heeft hierin een signalerende, agenderende, uitvoerende en verwijzende functie. Jaarlijks organiseren we een regionale thuiszitterstop. LVS verbindt partijen, waaronder de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, scholen en zorginstellingen, met elkaar om tot gezamenlijke doelstellingen te komen. LVS monitort voor de gemeenten de realisatie van deze doelstellingen. De ambitie voor de regio ZHZ is om het aantal kinderen dat geen onderwijs volgt terug te dringen.

Vroegsignalering van problematiek in het primair onderwijs, zodat voorkomen kan worden dat problematiek onbeheersbaar wordt in het middelbaar onderwijs, is een beleidsspeerpunt. Schoolverzuim kan, zeker in het middelbaar en beroepsonderwijs, een voorbode zijn van schooluitval. Door goede samenwerking met, en aanwezigheid in, middelbare scholen, wordt gewerkt aan het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim en schooluitval. Wanneer hulpverlening en handhaving in samenhang worden ingezet, versterken zij elkaar.

Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
In mandaat van de centrumgemeente Dordrecht voert de DG&J de Regionale Meld en Coördinatie functie (RMC) uit. In samenwerking met het middelbaarberoepsonderwijs, samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs en scholen wordt voortijdig schoolverlaten zo veel mogelijk voorkomen. Het halen van een startkwalificatie staat centraal in de aanpak, omdat het (alsnog) halen van een diploma de beste kansen biedt op het vinden van betaald werk na de schoolcarrière. Echter, niet voor iedere jongeren is het halen van een startkwalificatie weggelegd. Aan deze groep jongeren biedt het RMC ondersteuning bij het vinden van (leer)werk. Daarom wordt eveneens samengewerkt met UWV, sociale diensten en arbeidsmarktregio's.

Jongeren in een kwetsbare positie
Sinds 2016 is de doelgroep van de RMC uitgebreid met jongeren in een kwetsbare positie. Het gaat om jongeren die vanwege een bijzondere thuissituatie, gedragsproblemen of specifieke leerbehoefte kwetsbaar zijn en daarmee een verhoogde kans hebben op maatschappelijke uitval, waaronder jongeren die de praktijkschool of het speciaal voortgezet onderwijs verlaten. De minister van OCW wil voor jongeren in kwetsbare posities de risico's op uitval beperken en passende begeleiding voor deze jongeren versterken. Daarom hebben (centrum-)gemeenten sinds 2017 de taak om deze doelgroep te volgen en voor hen een passend aanbod te realiseren. Deze taak is bij de RMC belegd.

Matchmakers
Door de wethouders van de RMC-contactgemeente Zuid-Holland Zuid en de centrumgemeenten van beide arbeidsmarkt-regio's in Zuid-Holland Zuid (Drechtsteden en Gorinchem) zijn aanvullende bestuurlijke afspraken ondertekend over de ondersteuning van jongeren zonder startkwalificatie die al langere tijd niet naar schoolgaan. Daarmee hebben de bestuurders een stap gezet om aan jongeren zonder startkwalificatie een sluitend vangnet te bieden. Dit gebeurt door de inzet van drie Matchmakers. Deze Matchmakers hebben een uitgebreid netwerk van werkgevers en kennen de sociale kaart. Matchmakers benaderen jongeren en begeleiden hen intensief op alle terreinen waarop ze obstakels ervaren om terug te keren naar het onderwijs of werk te aanvaarden en te behouden. Deze aanpak blijkt succesvol te zijn, zoals onderzocht en aangetoond door expertisecentrum Movisie, en krijgt landelijk aandacht. De kosten werden tot eind 2018 gedekt vanuit een ESF-subsidie. Vanaf 2019 is door de gemeenten in ZHZ besloten tot continuering van deze aanpak. De aanpak is van projectstatus naar een vaste vorm gegaan en is uitgebreid voor de jongeren tot 27 jaar zonder een startkwalificatie, geen onderwijs volgen en geen werk hebben.

Product	Prestatie DG&J
Leerplicht	- Aantal afgehandelde meldingen van relatief verzuim -Aantal afgehandelde meldingen van absoluut verzuim -Aantal verleende vrijstellingen
RMC/VSV	Aantal vsv-ers in de regio verminderen

Indicatoren

Product	Beoogde maatschappelijk effect	Beleidsindicator (omschrijving)	Norm	Begroting 2020	Begroting 2019	Realisatie 2018
Leerplicht	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Alle leer en kwalificatieplichtige kinderen en jongeren staan ingeschreven	100%	100%	100%	99%

		op een school en volgen onderwijs				
RMC/VSV	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	% voortijdig schoolverlaters uit het mbo		MBO 1: 26,2 MBO 2; 8,4 MBO 3: 3,1 MBO 4: 2,5	MBO 1: 26,4 MBO 2; 8,6 MBO 3: 3,2 MBO 4: 2,7	MBO 1: 27,5 MBO 2: 9,5 MBO 3: 3,6 MBO 4: 2,7

Onderstaande tabel bevat de vanuit het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op het sub-programma onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt. De gepresenteerde waarden zijn gemiddelde waarden voor de 10 Zuid-Holland Zuid gemeenten. De waarde is inclusief de gemeenten Leerdam/Zederik, dit omdat cijfers zonder deze gemeenten niet voorhanden zijn. In bijlage 2 zijn alle indicatoren die van toepassing zijn op de GR DG&J weergegeven.

Product	Beoogde maatschappelijk effect	Beleidsindicator (omschrijving)	Bron	Waarde beleidsindicator	
Leer-plicht	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	DUO	Schooljaar 2017-2018	0
Leer-plicht	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	DUO	Schooljaar 2017-2018	27,3
RMC/ VSV	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	% voortijdig schoolverlaters	DUO	Schooljaar 2016-2017	1,6%

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht	1.135	1.451	317	1.040	1.407	366	1.059	1.304	245
RMC/VSV	946	1.260	314	712	1.095	383	763	1.092	329
Saldo baten en lasten	***2.081***	***2.711***	***630***	***1.752***	***2.501***	***749***	***1.823***	***2.396***	***574***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***2.081***	***2.711***	***630***	***1.752***	***2.501***	***749***	***1.823***	***2.396***	***574***

**Het betreft hier de begroting 2019 na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 maart 2019.*

Toelichting

De wijzigingen ten opzichte van de actuele begroting 2019 beperkt zicht tot alleen het toepassen van indexatie.

1.1.4 Jeugdgezondheidszorg

Wat willen wij bereiken?

Doel van de jeugdgezondheidszorg is het bevorderen van gezondheid en sociale ontwikkeling van alle kinderen en jongeren. Het beoogde maatschappelijk effect daarvan is dat kinderen en jongeren zo gezond mogelijk opgroeien. Met preventie,

vroegsignalering en een gezinsondersteunende aanpak, afgestemd op de lokale gemeenschap en in aansluiting op lokale sociale systemen, wordt ernstige problematiek zoveel als mogelijk voorkomen.

De jeugdgezondheidszorg is een cruciale schakel binnen de brede zorg voor de jeugd: de jeugdgezondheidszorgprofessionals zien vrijwel alle kinderen, kunnen (multi-domein) problematiek tijdig herkennen, waar gepast ketenregie voeren, zo nodig verwijzen en vinger aan de pols houden bij het afschalen van zorg.

Wat gaan wij doen?

De jeugdgezondheidszorg voert het regionaal basispakket JGZ en het Rijksvaccinatieprogramma uit. Dit doet de jeugdgezondheidszorg voor alle gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid, in aansluiting op het lokale veld en conform het Landelijk Professioneel Kader. Daarbij gaat de jeugdgezondheidszorg uit van positieve gezondheid en heeft expliciet aandacht voor belangrijke thema's in de regio, zoals: gezond eten en bewegen, vaccinatiegraad en kindermishandeling.

De jeugdgezondheidszorg maakt zogenaamde maatwerkafspraken per gemeente voor aanvullende diensten / producten zoals prezorg, voorzorg en dergelijke.

Indicatoren

Product	Prestatie-indicator	Norm
JGZ	De JGZ verricht de uitvoering van het regionaal basispakket JGZ en het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) conform het Uitvoeringskader JGZ en de jaarlijkse geactualiseerde richtlijn uitvoering RVP.	Overzicht met KPI's is opgenomen in Uitvoeringskader JGZ. Deze KPI's zijn in een stoplichtenmodel opgenomen en zijn onderdeel van de jaarverantwoording JGZ.

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	10.523	10.542	19	11.390	11.460	70	10.924	10.687	-236
Rijksvaccinatieprogramma	0	0	0	902	902	0	928	902	-25
Jeugdpreventieteam	316	315	-1	316	316	0	0	0	0
Saldo baten en lasten	***10.839***	***10.857***	***18***	***12.609***	***12.679***	***70***	***11.851***	***11.590***	***-261***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***10.839***	***10.857***	***18***	***12.609***	***12.679***	***70***	***11.851***	***11.590***	***-261***

**Het betreft hier de begroting 2019 na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 maart 2019.*

Toelichting

De GR DG&J heeft als taak om het Jeugd Preventieteam (JPT) in stand te houden. De feitelijke uitvoering vindt plaats door Stichting Jeugdteams. Zij ontvangt hiervoor een subsidie vanuit de GR DG&J. Deze subsidie is onderdeel van de subsidie die de stichting Jeugdteams ontvangt vanuit de SOJ. DG&J haalt hiervoor middelen op via de inwonerbijdrage, en zet deze vervolgens door naar SOJ. Met de 5e wijziging van de

gemeenschappelijke regeling is formeel de taak voor het in stand houden van het JPT verlegd naar de SOJ. Voorgesteld wordt om de middelen niet meer via DG&J (via de inwonerbijdrage) op te halen, maar onderdeel te laten zijn van de bijdrage die de SOJ bij de gemeenten ophaalt.

Voor de uitvoerig van de JGZ in 2020 is € 11.436.256 beschikbaar aan middelen. Dit is gelijk aan het subsidieplafond 2019.

1.1.5 Kennisprogramma

Dit begrotingsprogramma heette voorheen Bestuur en Organisatie. Met de wijzigingen in de BBV zijn lasten die betrekking hebben op het ondersteunen van het bestuur en de organisatie onderdeel van de overhead. Al hoewel de begroting sinds 2018 hierop is aangepast, is de benaming van het begrotingsprogramma altijd hetzelfde gebleven. Voorgesteld wordt om het begrotingsprogramma te wijzigen naar Kennisprogramma.

Wat willen wij bereiken?

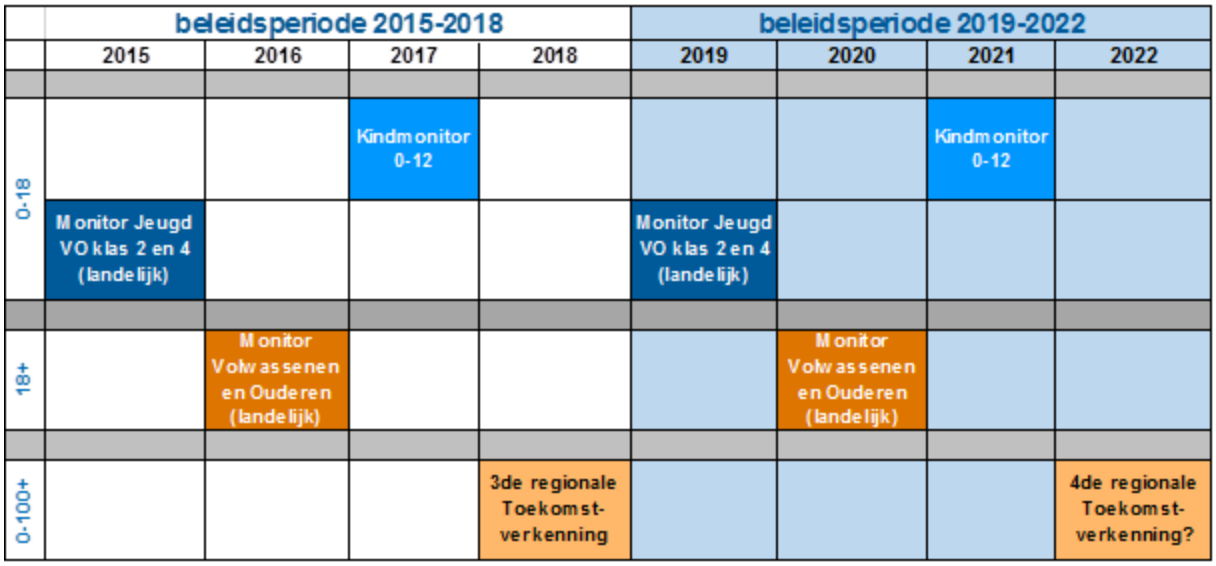
In dit programma wordt invulling gegeven aan het Kennisprogramma. Het betreft het uitvoeren van de wettelijke taak (Wet publieke gezondheid) om op basis van epidemiologische analyses gemeenten inzicht te geven in diverse aspecten van de gezondheidstoestand en gezondheid bevorderende en –bedreigende factoren van de inwoners in Zuid-Holland Zuid en daarover te adviseren.

Wat gaan wij doen?

In 2019 hebben wij een nieuw Kennisprogramma 2020-2023 opgesteld. In 2020 starten wij met de uitvoering van het nieuwe Kennisprogramma publieke gezondheid. Het programma waarborgt een continue en samenhangende lijn van epidemiologisch onderzoek en kennisontwikkeling ten behoeve van de publieke gezondheid, het verbinden en ontsluiten van kennis aan gemeenten en ketenpartners staat hierbij centraal.

Het kennisprogramma geeft inzicht in de wettelijke onderzoekstaken (monitoring van de publieke gezondheid), aanvullende onderzoek (op verzoek van gemeenten) en de prioriteiten ten aanzien van kennisontwikkeling. De gemeenten worden jaarlijks bevraagd op hun prioriteiten inzake onderzoek en kennisontwikkeling. Hierop wordt een jaarplan samengesteld en uitgevoerd. Monitoringtaken lopen continu door; iedere doelgroep wordt eens per 4 jaar bevraagd via een papieren en/of digitale vragenlijst. De onderzoeksdata zijn te vinden in de databank van DG&J en kunnen sinds 2018 ook worden geraadpleegd via een dashboard op www.hoegezondiszhz.nl. In onderstaand schema is de monitoringcyclus weergegeven.

Monitoring door de GGD Zuid-Holland Zuid, gerelateerd aan de beleidscyclus van gemeenten

Indicator

Product	Prestatie-indicator	Norm
Kennisprogramma	Het online GGD dashboard is geactualiseerd op basis van de gezondheidsmonitors Kinderen, Jeugd en Volwassenen & Ouderen	100%
Kennisprogramma	De gezondheidsmonitoren en de specifieke ontwikkellijnen van het Kennisprogramma zijn conform plan uitgevoerd	Uitvoeren van monitor Volwassen en Ouderen

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Kennisprogramma	674	36	-638	749	37	-712	1.058	277	-781
Saldo baten en lasten	***674***	***36***	***-638***	***749***	***37***	***-712***	***1.058***	***277***	***-781***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***674***	***36***	***-638***	***749***	***37***	***-712***	***1.058***	***277***	***-781***

**Het betreft hier de begroting 2019 na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 maart 2019.*

Toelichting

In de cijfers voor 2020 zijn, naast de indexering, de baten en lasten die samenhangen met het programmaplan voor de omgevingswet opgenomen. Voor 2020 betreft het € 240.000.

1.2 Regionale Ambulancevoorziening

DG&J is vergunninghouder voor de ambulancezorg in de regio Zuid-Holland Zuid tot 2021. Met ingang van 1 januari 2019 is de uitvoering van deze taken ondergebracht in de Coöperatie AmbulanceZorg ZHZ (CAZ-ZHZ), een zelfstandige coöperatie met DG&J en de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ) als leden. In verband met hoge overgangskosten worden alle medewerkers die al voor 1 april 2018 in dienst waren bij DG&J, onderdeel RAV vanuit DG&J gedetacheerd aan de coöperatie. Alleen de loonkosten van deze medewerkers zijn nog opgenomen in deze begroting. Daarbij is het resultaat altijd nihil, omdat de loonkosten volledig worden doorbelast aan de coöperatie.

Wat willen wij bereiken?

Product	**Activiteit**	
Ambulance hulpverlening	1	Aannemen, beoordelen en verwerken van spoedeisende hulpvragen
	2	Verzorgen van ambulanceritten in de Regio Zuid Holland Zuid vanuit een 24x7 beschikbaarheid
	3	Beschikbaarheid voor calamiteiten in de Regio Zuid-Holland Zuid (opgeschaalde zorg)
Meldkamer Ambulancezorg	1	Zorgindicatie, zorgtoewijzing en zorgcoördinatie
	2	Regievoering op paraatheid van ambulances op basis van dynamisch ambulancemanagement

Wat gaan wij doen?

Kritische succesfactor	**Prestatie indicator**	**Prognose 2020**	**Prognose 2019**	**Realisatie 2018**
Productie	Aantal declarabele ritten (1)	25.572	25.319	26.374
	Totaal aantal ritten (inclusief 20% loze en overige niet-declarabele ritten)	40.191	39.793	41.451
Kwaliteit ambulancevervoer	Spoedvervoer A1 < 15 minuten (landelijke norm) (2)	95,00%	95,00%	93,50%
	Spoedvervoer A2 < 30 minuten	98,00%	98,00%	99,20%
	Calamiteitmeldingen IGZ	(3)	(3)	0

(1) Het aantal declarabele ritten betreft het totaal aantal A1, A2 en B- ritten, echter zonder de niet-declarabele (bijv. loze-) ritten.
(2) De responsnormen zijn de afgelopen jaren niet behaald. In 2017 en 2018 is flink geïnvesteerd in nieuwe uitrijlocaties, extra ambulance-capaciteit en digitale ondersteuning voor het logistieke proces rondom spreiding van capaciteit en inzet.

Naar verwachting moeten deze maatregelen vanaf 2019 ertoe leiden dat de 95% norm gehaald kan worden.

(3) Calamiteiten en incidenten kennen geen norm, maar willen we vanzelfsprekend tot een minimum beperken. Registratie ervan wordt van groot belang gevonden om daarmee de kwaliteit van de dienstverlening en de bedrijfsvoering te verbeteren.

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ambulancezorg	13.355	17.623	4.268	12.830	15.800	2.970	11.185	11.185	0
Meldkamer	1.596	1.458	-138	1.650	1.650	0	0	0	0
Saldo baten en lasten	***14.950***	***19.081***	***4.130***	***14.480***	***17.450***	***2.970***	***11.185***	***11.185***	***0***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***14.950***	***19.081***	***4.130***	***14.480***	***17.450***	***2.970***	***11.185***	***11.185***	***0***

Met ingang van de begroting 2018 mag de overhead niet meer aan de programma's worden toegerekend. Deze dient in een afzonderlijk begrotingsprogramma te worden gepresenteerd. In bijlage 3 zijn de totalen per jaar inclusief toerekening van overhead weergegeven.

1.3 Serviceorganisatie Jeugd

De Serviceorganisatie is een kleine regieorganisatie voor de uitvoering van de taken van de Jeugdwet in Zuid-Holland Zuid. De Serviceorganisatie is onderdeel van de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd en heeft een eigen kader, doelstellingen en beleidscyclus. De doelstellingen zijn opgenomen in het Meerjarenperspectief (hierna MJP) dat in het AB van december 2017 is vastgesteld. Gedurende 2018 is gebleken dat de vraag naar jeugdhulp sterk is toegenomen en dat de inhoudelijke ambities ongewijzigd zijn, maar dat de maatregelen (nog) niet het beoogde financiële effect sorteren. Op verzoek van de gemeenteraden en op aanwijzing van de provincie als toezichthouder is voor 2019 een realistische begroting opgesteld op basis van de verwachte realisatie 2018, aangevuld met indexatie en extra middelen voor de voorkant zoals vastgelegd in het MJP. Er is geen draagvlak gebleken voor het opnemen van groei in de begroting, welke zowel landelijk als regionaal is opgetreden. De begroting op basis van de verwachte kosten in plaats van de te laag gebleken middelen van het Rijksbudget vormt daarmee het nieuwe vertrekpunt. Daarmee zijn de oorspronkelijke te bezuinigen bedragen zoals opgenomen in het scenario afbouw tekort ten opzichte van de Rijksbijdragen (zie onderstaande tabel) niet meer actueel. Wel wordt vastgehouden aan de ambitie meer middelen naar de voorkant te brengen. Deze middelen worden naar de Lokale Impuls overgeheveld (bedrag Lokale Impuls t/m 2018 = € 2,1 miljoen, te verhogen met € 943.000 (2019) en € 507.000 (2020 inclusief indexatie).

Tabel afbouw tekort MJP

bedragen 1 mln euro	*Scenario afbouw tekort*					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tekort	5,40	5,40	3,20	1,50	0,50	-
Extra middelen voorkant tov budget 2016	0,55	1,00	2,00	2,50	2,75	2,75
Reductie Regionale zorgmarkt tov 2017	0	1,27	4,12	5,19	5,90	6,40
Delta rijksbijdrage septembercirculaire		0,8-	0,5-	0,7	1,2	1,2

De begroting voor 2020-2023 is gebaseerd op de begroting 2019, aangevuld met indexatie 2020, de overheveling van middelen voor de voorkant naar de Lokale Impuls en de mutatie in de reserve frictiekosten uittreding Leerdam en Zederik.

Deze begroting geeft de financiële vertaling van het staande beleid weer van het vinden van een evenwicht tussen het binnen het budget blijven (ten opzichte van de verkregen Rijksmiddelen) en het adagium 'geen kind tussen wal en schip. Dit betekent dat elke geïndiceerde vraag om jeugdhulp wordt gehonoreerd. Daarbij is de begroting gebaseerd op de meest recente informatie over zorgvraag, voornamelijk zijnde de prognoses van zorgaanbieders van september 2018. Na ontvangst van de productieverantwoordingen komt een bijgesteld beeld van de zorgvraag beschikbaar.

In aanvulling hierop worden sessies met stakeholders (wethouders, raden en ambtenaren maar ook zorgaanbieders) gehouden over de ontwikkeling van de vraag naar jeugdhulp, de daarmee gepaard gaande kosten en de houdbaarheid hiervan. Maatregelen, inclusief inkadering / mogelijke beperking van het 'gebruik van jeugdhulp zullen worden voorgelegd. De opbrengst hiervan zal worden vastgelegd in een 'Omdenknotitie'. Deze zal vervolgens in het AB van 4 juli 2019 ter besluitvorming worden voorgelegd. De begroting zal aan de besluitvorming worden geactualiseerd.

Wat willen wij bereiken?

Dit zal worden opgenomen in de uitwerking van de Omdenknotitie.

Wat gaan wij doen?

Dit zal worden opgenomen in de uitwerking van de Omdenknotitie.

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Serviceorganisatie Jeugd	110.482	110.564	83	101.897	101.897	0	103.523	103.498	-25
Saldo baten en lasten	***110.482***	***110.564***	***83***	***101.897***	***101.897***	***0***	***103.523***	***103.498***	***-25***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***110.482***	***110.564***	***83***	***101.897***	***101.897***	***0***	***103.523***	***103.498***	***-25***

Met ingang van de begroting 2018 mag de overhead niet meer aan de programma's worden toegerekend. Deze dient in een afzonderlijk begrotingsprogramma te worden gepresenteerd. In bijlage 3 zijn de totalen per jaar inclusief toerekening van overhead weergegeven.

De begroting 2020 is gebaseerd op de begroting 2019, verminderd (toegevoegd aan Lokale Impuls) met de in het MJP opgenomen extra middelen voor de voorkant 2019 (€ 0,9 mln.) en indexatie naar prijspeil 2020 (€ 2,7 mln.). Voor de indexatie is, analoog aan de werkwijze van de DG&J, de verwachte prijsindex overheidsconsumptie als uitgangspunt genomen. De frictiekosten welke ontvangen worden volgens de afspraken over de uittreding zijn voor 80% van één jaarschijf als onttrekking uit de daarvoor te vormen reserve opgenomen in de begroting.

De mutatie van 2019 naar 2020 is als volgt (* € 1 mln.)

Begroting 2019 (incl. overhead)	105,4
Indexatie	2,7
Middelen voorkant 2019 naar Lokale Impuls	-0,90
Onttrekking reserve frictiekosten	0,25
Totaal	107,4

In onderstaande tabel is de gedetailleerde opbouw opgenomen (inclusief overhead):

Rijksbijdrage	97.190.330
Extra bijdrage gemeenten	11.350.695
Af: Lokale impuls basis	-2.122.654
Beleidsfunctie SO	133.124
VIR	107.180
Eliminatie VT/CIT	-3.082.524
Subtotaal	103.576.150
Indexatie	2.071.523
Bijdragen gemeenten pp 2019	105.647.673
Jeugdpreventieteam	292.300
Bijdragen gemeenten inclusief JPT	105.939.973
Indexatie 2020 2,52%	2.669.687
Bijdragen gemeenten 2020 op pp 2020	108.609.661
Middelen voorkant naar Lokale Impuls	1.450.914
Bijdragen - middelen voorkant	107.158.746
Onttrekking Reserve frictie uittreding	256.669
Bijdragen gemeenten inclusief onttrekkin	107.415.415

Ontwikkeling vraag naar jeugdhulp
Bij de begrotingswijziging 2019, behandeld in het AB van 13 december 2018 is de sterke groei van het aantal jeugdigen en de kosten van jeugdhulp zowel landelijk als in mindere mate regionaal (+18,9% landelijk tekort over 2017 en regionaal 5,0%) nader toegelicht. Het beeld is sindsdien nog niet gewijzigd. Pas na opmaak van de jaarrekening 2018 na ontvangst van de definitieve productieverantwoordingen 2018 van zorgaanbieders is er een voldoende betrouwbaar geactualiseerd inzicht voor 2018 beschikbaar.

Bijdrage per gemeente 2020
De voorlopige bijdragen per gemeente zijn in onderstaande tabellen opgenomen.

	Bijdragen gemeenten						Lokale Impuls		
	Begroting 2019	Jeugdpreventieteam	Middelen voorkant 2019 naar Lokale Impuls 2019	Subtotaal	Indexatie 2020	Begroting 2020	Lokale Impuls basis	Middelen naar de voorkant 2018 + 2019	Totaal Lokale Impuls
Alblasserdam	4.989.949	14.022	-44.763	4.959.208	124.972	5.084.181	101.069	69.604	170.673
Dordrecht	34.041.279	94.494	-305.374	33.830.400	852.526	34.682.926	686.934	469.049	1.155.983
Gorinchem	8.815.949	24.534	-79.085	8.761.398	220.787	8.982.185	177.986	121.782	299.768
Hardinxveld-Giessendam	3.952.761	11.008	-35.459	3.928.310	98.993	4.027.303	79.845	54.642	134.487
Hendrik-Ido-Ambacht	5.964.252	16.538	-53.503	5.927.287	149.368	6.076.654	120.279	82.092	202.370
Hoeksewaard	13.932.377	38.631	-124.983	13.846.024	348.920	14.194.944	280.741	191.754	472.495
Molenlanden	8.536.560	23.655	-76.579	8.483.636	213.788	8.697.424	172.129	117.420	289.549
Papendrecht	6.761.862	18.752	-60.659	6.719.955	169.343	6.889.298	136.357	93.081	229.438
Sliedrecht	7.069.411	19.853	-63.417	7.025.846	177.051	7.202.897	143.190	98.545	241.735
Zwijndrecht	11.111.524	30.812	-99.678	11.042.658	278.275	11.320.933	224.125	152.944	377.069
Totaal ZHZ	105.175.923	292.300	-943.500	104.524.723	2.634.023	107.158.746	2.122.654	1.450.914	3.573.568

Toelichting op bovenstaande tabel:

De kolom begroting 2019 is de begroting 2019 na besluitvorming over de zienswijzen in het AB van 14 maart 2019. Het Jeugd preventieteam zal met ingang van de begroting 2020 volledig worden opgehaald door de SOJ. Tot en met 2019 wordt een deel opgehaald door de DG&J/GGD. De extra middelen voor de voorkant worden met ingang van 2019 toegevoegd aan de Lokale Impuls. In de begroting 2019 was deze nog niet toegevoegd aan de Lokale Impuls. De kolom begroting 2020 betreft de voorlopige gemeentelijke bijdragen. De lokale Impuls bestaat uit de basis plus toegevoegde middelen voor de voorkant uit het MJP voor de jaren 2019 en 2020. In onderstaande tabel zijn de bijdragen per gemeente gesplitst naar jeugdhulp categorie.

	1. Stg Jeugdteams	1.a Nog toe te wijzen middelen 'voorkant'	2. Zorginkoop	3. LTA	4. PGB	5. Gecertificeerde instellingen	6. Gesloten Jeugdhulp	7. Uitvoerings-kosten SOJ	Totaal	JPT	Totaal	Totaal excl. Toe te wijzen aan voorkant
Alblasserdam	621.374	69.604	3.245.624	232.015	301.619	452.624	97.446	175.629	5.195.936	14.376	5.210.311	5.140.707
Dordrecht	4.187.301	469.049	21.871.557	1.563.497	2.032.547	3.050.131	656.669	1.183.527	35.014.278	96.876	35.111.154	34.642.105
Gorinchem	1.087.175	121.782	5.678.648	405.940	527.723	791.924	170.495	307.286	9.090.974	25.152	9.116.126	8.994.344
Hardinxveld-Giessendam	487.804	54.642	2.547.951	182.141	236.784	355.328	76.499	137.876	4.079.026	11.286	4.090.312	4.035.669
Hendrik-Ido-Ambacht	732.852	82.092	3.827.910	273.640	355.732	533.827	114.929	207.138	6.128.120	16.955	6.145.075	6.062.983
Hoeksewaard	1.711.825	191.754	8.941.385	639.179	830.932	1.246.935	268.455	483.842	14.314.306	39.604	14.353.910	14.162.157
Molenlanden	1.048.230	117.420	5.475.225	391.399	508.818	763.556	164.387	296.279	8.765.314	24.251	8.789.566	8.672.146
Papendrecht	830.958	93.081	4.340.345	310.271	403.353	605.290	130.314	234.867	6.948.480	19.225	6.967.704	6.874.623
Sliedrecht	879.733	98.545	4.595.115	328.484	427.029	640.819	137.963	248.654	7.356.342	20.353	7.376.695	7.278.150
Zwijndrecht	1.365.367	152.944	7.131.729	509.815	662.759	994.566	214.122	385.916	11.417.219	31.589	11.448.808	11.295.863
Totaal ZHZ	12.952.619	1.450.914	67.655.491	4.836.381	6.287.295	9.435.000	2.031.280	3.661.015	108.309.995	299.666	108.609.661	107.158.746

1.4 Algemene dekkingsmiddelen

Door de vernieuwingen die binnen het BBV zijn doorgevoerd mogen baten en lasten als overhead en de algemene baten niet meer toegerekend worden aan de verschillende taakvelden. Deze dienen nu in een apart begrotingsprogramma gepresenteerd te worden. Tot en met begroting 2017 waren deze baten en lasten onderdeel van de begrotingsprogramma's behorende bij de drie organisatieonderdelen van GR DG&J.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2018			Begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Financiering	1	0	-1	0	0	0	0	0	0
VPB heffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen DG&J	1	5.816	5.815	0	6.366	6.366	0	6.724	6.724
Algemene dekkingsmiddelen RAV	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen SOJ	0	3.364	3.364	0	3.571	3.571	0	3.661	3.661
Overhead DG&J	5.177	11	-5.166	6.100	0	-6.100	5.985	0	-5.985
Overhead RAV	4.176	148	-4.028	2.970	0	-2.970	0	0	0
Overhead SOJ	3.599	152	-3.447	3.571	0	-3.571	3.893	0	-3.893
Geraamd saldo van baten en lasten	***12.954***	***9.491***	***-3.463***	***12.641***	***9.937***	***-2.704***	***9.878***	***10.385***	***507***
Mutaties reserves	0	440	440	0	0	0	0	879	879
Geraamd resultaat	**12.954**	**9.932**	**-3.022**	**12.641**	**9.937**	**-2.704**	**9.878**	**11.264**	**1.387**

Financering, vpb heffing, onvoorzien
In de begroting dienen deze drie posten te worden gepresenteerd. De verwachting is echter dat de GR DG&J geen lasten of baten zal hebben die behoren bij deze begrotingsposten.

Overhead en overige algemene dekkingsmiddelen
De overhead bevalt alle lasten die ter ondersteuning van het primaire proces worden gemaakt. Gedacht moet worden aan salarislasten van leidinggevenden (ongeacht of zij deels werkzaam zijn voor een taakveld), medewerkers financiën, huisvesting en SCD. De algemene baten en lasten betreffen baten die worden ontvangen waar niet een directe relatie met een van de producten van GR DG&J achter zit (Inwonerbijdrage VGZ voor DG&J), danwel dat deze worden ontvangen voor dekking van de overhead (SOJ). In onderstaande tabel zijn de algemene baten uitgesplist naar organisatieonderdeel.

Uittreding Leerdam-Zederik
Door de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik is structurele dekking voor de uitvoering van de taken die door de GR DG&J worden verricht komen te vervallen. In aanloop naar deze uittreding zijn reeds organisatorische maatregelen genomen om de daling op te kunnen vangen. Zo zijn vacatures tijdelijk ingevuld en is bij langlopende verplichtingen rekening gehouden met de volume daling. Daarnaast heeft de SOJ tijdig in de contracten met de zorgaanbieders de daling van het volume kunnen verwerken.

Daar waar niet direct de begroting bijgesteld kon worden, zijn frictiekosten ontstaan. Ter compensatie hiervoor is vanuit de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden een uittredingssom ontvangen. De omvang hiervan bedraagt circa € 4,0 miljoen. Deze middelen zijn toereikend om op termijn (2023) de frictie af te kunnen bouwen.
In de periode november 2018 – maart 2019 is binnen GR DG&J een traject doorlopen. Een van de belangrijkste maatregelen zijn de maatregelen bij Veilig Thuis die reeds zijn

genomen om tevens de vernieuwde meldcode op te kunnen vangen. Daarnaast moet gedacht worden aan het op afstand organiseren van de schoonmaak van het pand aan de Karel Lotsyweg, niet vervullen van vacatures en organisatiebudgetten als inhuur en opleiding. Dit traject heeft in een lijst van maatregelen geresulteerd, die ertoe leiden dat per 2023 GR DG&J een sluitende begroting laat zien. Voor de periode 2019-2022 word, afbouwend, de uittredingssom ingezet (circa € 623.000 voor 2020).

2 Verplichte paragrafen

Het moment van opstellen van de begroting 2020 verloopt parallel met het opstellen van de jaarstukken 2018. Hierdoor is een groot deel van de hierin opgenomen teksten identiek aan de jaarstukken 2018.

2.1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Kaders
In het AB van 13 december 2018 is de nota risicomanagement en weerstandvermogen vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe risico's binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd worden geïnventariseerd, gekwalificeerd beheerst en waar nodig gekwantificeerd.

Beleid omtrent weerstandsvermogen
Voor het bepalen van een gewenst weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's. De Dienst Gezondheid en Jeugd maakt gebruik van het volgende model om de risico's te rangschikken.

Kans Dat het risico zich voordoet	**Financiële impact**			
	4 x > € 2 mln	3 € 2 mln < x < € 0,5 mln	2 € 0,5 mln < x < € 0,1 mln	1 x < € 0,1 mln
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

In onderstaande tabel zijn de geïnventariseerde risico's weergegeven. Ook is aangegeven of het risico incidenteel dan wel structureel is en of er ten opzichte van de vorige rapportage wijzigingen zijn opgetreden. Deze risico's omvatten slechts dat deel van de totaal door de DG&J in kaart gebrachte risico's welke gekwantificeerd kunnen worden en 'resteren' na het nemen van beheersmaatregelen (vermijden/verzekeren/voorzien).

Dienst Gezondheid en Jeugd

	Omschrijving	**Kans**	**Omvang**	**Incidenteel/ structureel**	**Risicobedrag**	**Gewijzigd***
1	Batenraming	2	2	S	€ 200.000	Nee
2	Bedrijfsvoering	3	2	I	€ 150.000	Nee
3	Claims-restrisico's	1	2	S	€ 150.000	Nee
4	Effecten uittreding L-Z	1	2	S	€ 150.000	Ja
	Totaal				**€ 650.000**	

*aangegeven wordt of er ten opzichte van de vorige inventarisatie (gerealiseerd bij het opstellen van de begroting 2019) een wijziging van risico's is opgetreden.

Toelichting op de risico's

1. Batenraming
De producten van de DG&J worden hoofdzakelijk gefinancierd uit inwoner- en directe gemeentelijke bijdragen. Een deel van de inkomsten hebben een fluctuerend karakter, zoals de subsidies in het kader van Veilig Thuis, OGGZ en de opbrengst van de polikliniek (ca. € 0,7 miljoen) en inspecties toezicht Kinderopvang. Hierdoor is er een gering risico dat de realisatie van deze baten afwijkt van de raming.

2. Bedrijfsvoering/primair proces
Onder dit risico wordt verstaan de mogelijke extra inzet van mensen en middelen indien er een hoger dan voorzien beroep wordt gedaan op de dienstverlening in brede zin (Veilig Thuis, GGD, LVS en hiermee samenhangende ondersteuning) van de DG&J.

3. Claims
De DG&J kent een grote verscheidenheid aan producten. Om de kwaliteit hiervan te borgen worden de nodige inspanningen geleverd, mede in het kader van de HKZ-certificatie. Risico's op fouten (miscommunicatie, foutieve registraties) en hieruit mogelijk voortkomende schadeclaims zijn echter nooit in zijn geheel uit te sluiten.

4. Uittreding Leerdam en Zederik
Met de uittreding van Leerdam en Zederik uit de GR is de batenraming structureel neerwaarts bijgesteld. Voor het weer structureel in evenwicht brengen zijn maatregelen genomen waarbij rekening is gehouden met de inzet van de overeengekomen uittredingssom. Er wordt een beperkt risico gezien in het niet volledig kunnen realiseren van de maatregelen.

Weerstandsvermogen
De DG&J heeft, na resultaatbestemming 2018, een weerstandsvermogen van € 500.000.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

	Risico's RAV ZHZ	Kans	Omvang	Risico	Incid. / struct.	Risico bedrag
1	WAZ	1	1	1	I	PM
Maximaal benodigd weerstandsvermogen						**PM**

Toelichting op het risico

1. Wet Ambulancezorg
Binnenkort wordt de TWAZ vervangen door een nieuwe wet ambulancezorg (WAZ); naar verwachting per 1 januari 2021. Hoogst waarschijnlijk wordt de uitvoering aanbesteed, al dan niet Europees. DG&J is nog tot de aanbesteding vergunninghouder. De uitvoering van de vergunning is ondergebracht bij de CAZ ZHZ. Beoogd is dat de CAZ ZHZ per 1 januari 2021 de nieuwe vergunninghouder wordt. Deze is opgericht om zo goed mogelijk geprepareerd te zijn op de nieuwe aanbesteding en de onafhankelijkheid van bestuur te borgen en vorm te geven aan samenwerking in de keten met het Albert Schweitzer Ziekenhuis en het Erasmus Traumacentrum als partners. Mocht dit anders lopen en de vergunning naar een andere aanbieder gaan, stoppen de activiteiten van de CAZ ZHZ. Voor DG&J betekent dit dat de medewerkers die nog in dienst zijn en gedetacheerd worden aan de CAZ ZHZ geen werk meer hebben bij de CAZ ZHZ. Uitgangspunt bij de

aanbesteding is echter dat al het personeel dan overgaat naar de nieuwe partij die de aanbesteding heeft gewonnen. In feite loopt DG&J dan ook geen risico.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)
De financiële risico's focussen zich primair op de ontwikkeling van de zorgvraag in relatie tot het budget. De begroting is gebaseerd op het verwachte kostenniveau van 2018 zonder aanvulling voor het opvangen van een stijgende zorgvraag en de hogere vergoeding voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Verder is ook de in het Meerjarenperspectief opgenomen toename van middelen voor de voorkant verwerkt. Het opnemen van een begroting gebaseerd op het kostenniveau 2018 is thans de belangrijkste beheersmaatregel. Het belangrijkste resterende risico zit in groei van de vraag naar jeugdhulp enerzijds en de effecten van de maatregelen en projecten aan de voorkant anderzijds. In aanvulling hierop zal de eerder genoemde 'omdenknotitie' nieuwe perspectieven moeten bieden om de groei van de vraag naar jeugdhulp een halt toe te roepen en om te buigen naar een lagere vraag.
De groei van het aantal jeugdigen bedroeg over de jaren 2015-2017 landelijk 7 procent tegen ruim 4 procent in onze regio. Ook in 2018 is een stijgende trend zichtbaar in de zorgvraag. Na opmaak van de jaarrekening, waarin de productieverantwoordingen van zorgaanbieders en de verantwoording van de kosten van de Nee tenzij regeling zijn verwerkt, is met meer zekerheid een inschatting te geven van de zorgvraag in 2018.

In deze begroting worden gemeenten geadviseerd rekening te houden met een risicomarge van 5 procent van de gemeentelijke bijdrage zoals die is opgenomen in deze begroting.

Binnen de Serviceorganisatie zijn alle risico's, zowel financieel als niet financieel, voor alle processen in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een omvangrijke lijst. Op alle risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Afgezien van de financiële risico's met betrekking tot de zorgvraag hebben de overige risico's een lage uitkomst op kans maal impact. Het voert voor deze begroting te ver om de volledige lijst met risico's en beheersmaatregelen op te nemen.

2.2. Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. Het betreft hier schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Naast de door het BBV voorgeschreven kengetallen, is tevens de weerstandsratio toegevoegd.

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Netto schuldquote	0,30%	1,52%	-2,22%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	0,30%	1,54%	-2,21%
Solvabiliteitsratio	6,81%	3,75%	6,14%
Structurele exploitatieruimte	0,00	0%	0%
Weerstandsratio	5,20	3,6	3,2

Netto schuldquote
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GR DG&J ten opzichte van de eigen middelen. Een percentage tussen de 0% en 100% is voldoende. Een quote boven de 130% is een indicatie voor een te hoge schuld. De norm houdt in dat de netto schuldquote ruim onder de 130% dient te zijn wanneer zij voornemens is een grote investering te doen. De GR DG&J heeft een netto schuldquote van 2,22% negatief. Dit laat zien dat in 2020 de GR DG&J geen schulden heeft.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft de mate aan in hoeverre het bezit is gefinancierd met eigen vermogen. Het ratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en geeft aan in hoeverre het bezit op de balans is afbetaald. Normaal bevindt het solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 30% en 80%. De GR DG&J heeft een ratio van 6,14% wat zou aangeven dat het bezit van de GR DG&J zwaar belast is met schuld. Gezien de wijze waarop de afrekening met zorgaanbieders van de SOJ plaatsvindt, ontstaat per balansdatum een hoge schuld. Tegenover deze schuld staat een hoge liquide positie. Dit betekent dat de GR DG&J tegenover de schulden voldoende liquide middelen heeft staan.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met in achtneming van beperkingen en verruimingen van de exploitatie door dotatie en onttrekking aan reserves. De maatstaf geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen VNG norm voor het niveau van dit kengetal.

Weerstandsratio
Het weerstandsratio geeft de verhouding aan tussen de risico's en het weerstandsvermogen van de GR DG&J. Het weerstandsvermogen bestaat uit het totaal van de reserves, de post onvoorzien en de stille reserves. De GR DG&J heeft geen post onvoorzien en stille reserves. Dit betekent dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan de omvang van de reserves, ofwel € 2,1 miljoen. Gezien de financiële omvang van de risico's, € 650.000, leidt dit tot een weerstandsratio van 3,2. Dit betekent dat DG&J voldoende ruimte heeft om onvoorziene risico's op te kunnen vangen. De SOJ heeft geen reserves/weerstandsvermogen om risico's op te kunnen vangen. Aan de gemeenten wordt dan ook geadviseerd om rekening te houden met een risicomarge van 3 procent van de gemeentelijke bijdrage, zoals die is opgenomen in de begroting.

2.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)
De DG&J heeft, anders dan kantoormeubilair en gebouw gebonden installaties, geen kapitaalgoederen.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)
De materiele vaste activa (gebouwen, ambulances), zijn per 1 januari 2019 ingebracht in de coöperatie. Hierdoor heeft de RAV geen kapitaalgoederen.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)
De SOJ heeft geen kapitaalgoederen.

2.4. Financiering

In december 2018 is door het Algemeen Bestuur het financieringsstatuut vastgesteld. Dit financieringsstatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie. De concrete uitvoering hiervan is belegd bij het SCD.

Risicobeheer
De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is het bedrag wat de GR DG&J per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet Fido bedraagt deze limiet 8,2% van het totaal van de exploitatiebegroting. Gezien de omvang van de begroting 2020, € 151 miljoen, betekent dit dat de GR DG&J haar financiële huishouding voor maximaal circa € 12,4 miljoen met kort geld mag financieren. De verwachting is dat de GR DG&J ook in 2020 voldoende middelen zal hebben, waardoor geen kortlopende financiering nodig zal zijn.

Renterisiconorm
De renterisiconorm heeft tot doel om, binnen de portefeuille aan langlopende leningen, een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Omdat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal. De renterisiconorm van de GR DG&J bedraagt voor 2020 € 30,3 miljoen. De verwachting zal zijn dat de GR DG&J geen leningen zal aangaan in 2020.

Financiering
De GR DG&J heeft begin 2016 de BNG Financieringsovereenkomst (krediet- en depotarrangement) ondertekend. Daarbinnen kan de GR DG&J gebruik maken van kredietfaciliteiten. Vanwege een structurele overliquiditeit is het de verwachting dat geen kasgeldleningen zullen worden aangetrokken.

Schatkistbankieren
Bij het verplicht schatkistbankieren mag de GR DG&J een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

(bedragen x € 1.000)

Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren 2020	
Begrotingstotaal	€ 151.272
Wettelijk percentage	0,75%
Drempelbedrag	€ 1.135

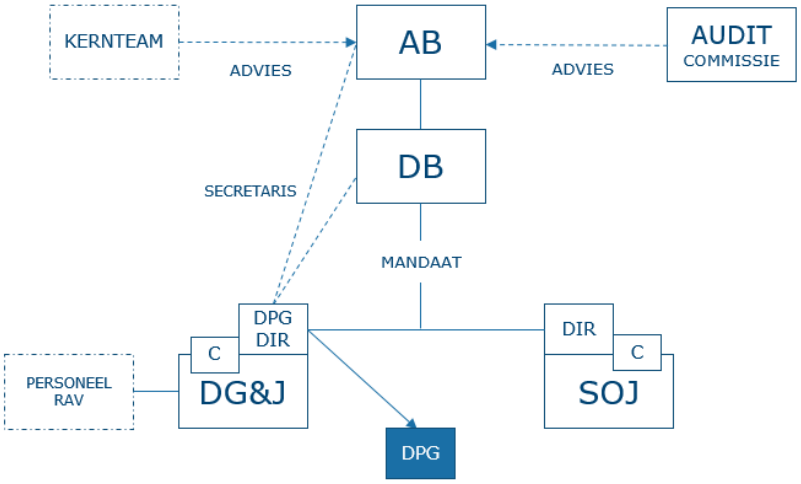
Rentelasten en renteresultaat
Een van de vernieuwingen van het BBV is dat het gehanteerde rentepercentage voor afschrijvingen berekend dient te worden aan de hand van de geprognosticeerde baten en lasten. Tot en met 2017 werd in de begroting rekening gehouden met een omslagrente van 4%. Vanaf 2018 dient de omslagrente gelijk te zijn aan de verhouding tussen het saldo van rentebaten en –lasten ten opzichte van de boekwaarde van de vaste activa. Aangezien de verwachting is dat de GR DG&J geen vreemd vermogen zal aantrekken, is

zal zij geen rente hoeft te betalen. Door de overliquide positie van de GR DG&J, zal aan schatkistbankieren moeten worden gedaan. De verwachting is dat de rente over de middelen die in de schatkist zitten nihil zal zijn. Dit betekent dat de GR DG&J een omslagrente van 0% in de begroting dient te hanteren.

2.5. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt ingegaan op de organisatie van de GR DG&J, personeel, verzuim, en financiën.

De GR DG&J is een gemeenschappelijke regeling waar twee organisatieonderdelen onder vallen, te weten Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ). De Regionale Ambulancevoorziening (RAV) valt formeel onder de DG&J, echter gezien haar specifieke begrotings- en financieringsstructuur is ervoor gekozen om de RAV apart te presenteren. De structuur is als volgt:

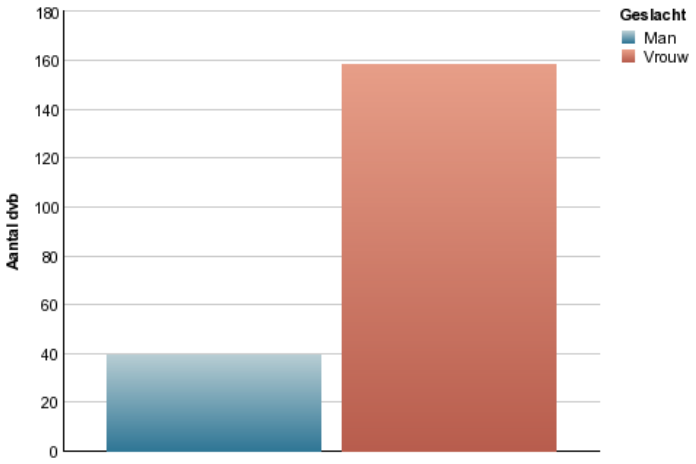
De directeur DG&J is algemeen directeur en secretaris van de GR alsmede de Directeur Publieke gezondheid.

2.5.1. Dienst Gezondheid en Jeugd

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)
De DG&J bestaat uit vier clusters te weten: Veilig Thuis (VT), Dienstverlening (DV), Bedrijfsvoering en Control (BV) en Regie, Onderzoek & Advies (ROA). De vier clustermanagers vormen samen met de directeur het Managementteam.

Personeel
De formatie van de DG&J is ultimo 2018 ca. 167,38 fte. groot. De bezetting is als volgt onder te verdelen (peildatum 22 februari 2019):

	Man		Vrouw		Totaal	
	Aantal dvb	% dvb	Aantal dvb	% dvb	Aantal dvb	% dvb
Geslacht	39	19,8%	158	80,2%	197	100,0%

Ziekteverzuim
Het streven is om de verzuimcijfers van de dienst op of onder het landelijk gemiddelde verzuimpercentage (VNG) te brengen. Dat percentage lag in 2017 op 5,4% en valt naar verwachting in 2018 iets lager uit. Door de inzet van een aantal maatregelen (waaronder de begeleiding van een verzuimcoach) is het ziekteverzuim in 2018 verder gedaald maar ligt dit over het gehele jaar genomen nog wel iets hoger dan het (verwachte) landelijk gemiddelde. In het laatste kwartaal van 2018 zitten we hier overigens al wel onder met een percentage van 4,09%
In 2019 wordt onverkort ingezet op het verder terugdringen van dit percentage.

Ziekteverzuim 2016	Ziekteverzuim 2017	Ziekteverzuim 2018	Meldingsfrequentie 2018
5,89 %	7,70 %	5,52 %	0,84

Op het gebied van bedrijfsvoering zijn er diverse initiatieven welke in 2019 en verder vorm worden gegeven en verder uitgewerkt worden.

Een belangrijk thema is de structurele invulling en uitvoering van het privacy beleid wat voortkomt uit de wettelijke eisen die de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) aan onze organisatie stelt. De GR DG&J heeft voor de uitvoering van haar brede takenpakket zowel toegang tot privacygevoelige informatie, verwerkt deze zelf en deelt deze met haar ketenpartners. Het borgen van de privacy vraagt om een investering in procedures, systemen, bewustwording, communicatiemiddelen en ook capaciteit. Voor de invulling van de rol van functionaris gegevensbescherming is een aparte dienstverleningsovereenkomst met het SCD afgesloten. Door deze werkwijze wordt continuïteit, expertise als ook efficiency gerealiseerd. Verder gaan we in 2019 met het SCD het gesprek aan over de dienstverlening in de periode 2020-2021 (binnen het huidige contract) en de periode hierna. Op onderdelen constateren we dat er een verbeterslag kan worden gerealiseerd. Mede gelet op de AVG vinden we het belangrijk dat we ook een verwerkersovereenkomst met het SCD wordt afgesloten waarin we

afspraken maken over de gegevens die op systemen staan die door het SCD worden beheerd (waaronder de personele en financiële administratie).

Op het gebied van communicatie zetten we in op de verdere uitwerking van de in 2018 vastgestelde merkenstrategie. In onze externe communicatie gebruiken we a priori de merken GGD, Veilig Thuis, Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (LVS).

Door de archiefinspecteur is een aantal aanbevelingen gedaan ten aanzien van registratie en opslag van documenten. Deze worden opgepakt en zijn in eerste instantie gericht op een herziening van de gekozen structuur in ons archiefsysteem (JOIN) en het herijken van werkprocessen.

De DG&J is gecertificeerd volgens de norm Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector. Voor het behouden van dit certificaat wordt jaarlijks door een externe partij beoordeeld op welke punten er een verbeterslag kan worden gerealiseerd. In 2019 resteren er 2 punten waar, middels een reeds vastgesteld plan van aanpak, verder uitwerking aan wordt gegeven. In 2020 is de periodieke hercertificering voorzien welke gepaard gaat met een meer intensieve beoordeling.

Op financieel gebied worden de management- en bestuursrapportages verder doorontwikkeld. Verder gaan we werken aan de 'in control statement'. Hiertoe wordt in kaart gebracht welke bestaande (interne) controles verder beschreven en gedocumenteerd moeten worden om hiertoe te komen.
Als kennis- en uitvoeringsorganisatie is informatiemanagement van groot belang. Onze inspanningen richten zich op het verzamelen en bundelen van data in bijvoorbeeld ons datawarehouse als ook om data te verrijken en te ontsluiten via bijvoorbeeld https://www.toekomstverkenningzhz2018.nl/.

In 2020 loopt het contract voor de huisvesting van het onderdeel Veilig Thuis af. Onderzocht en bepaald gaat worden of en onder welke voorwaarden de huidige locatie in gebruik blijft.

2.5.2. Regionale Ambulance Voorziening

Met ingang van 1 januari 2019 is de uitvoering van de taken op het gebied van de ambulancezorg ondergebracht in de Coöperatie AmbulanceZorg ZHZ (CAZ-ZHZ), een zelfstandige coöperatie met DG&J en de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ) als leden. Medewerkers van DG&J, onderdeel RAV die na 1 april 2018 in dienst zijn getreden zijn met ingang van 1 april 2019 in dienst getreden van de CAZ ZHZ. In verband met hoge frictiekosten zijn alle medewerkers die al voor 1 april 2018 in dienst waren bij DG&J, onderdeel RAV nog in dienst bij DG&J. Deze medewerkers worden vanuit DG&J gedetacheerd aan de coöperatie. De afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst en individuele detacheringsovereenkomsten. De frictiekosten worden veroorzaakt door voorwaardelijke pensioenrechten die door de medewerkers zijn opgebouwd, maar die bij wijziging van pensioenfonds zouden vervallen en opnieuw ingekocht moeten worden. De voorwaardelijke pensioenrechten worden op 1-1-2023 onvoorwaardelijk. Dat is het moment waarop de gedetacheerde medewerkers alsnog in dienst zullen treden van de CAZ ZHZ. Tot die tijd worden nieuwe medewerkers direct aangenomen binnen de CAZ ZHZ. Het aantal gedetacheerde medewerkers zal dan ook als gevolg van verloop steeds kleiner worden.

2.5.3. Serviceorganisatie Jeugd

Algemeen / organisatiestructuur

De Serviceorganisatie is een kleine regie organisatie voor de Jeugdzorg in ZHZ. De kaders voor de bedrijfsvoering zijn vastgelegd in het Inrichtingsplan. De organisatie van de Serviceorganisatie is volledig ingericht. De Serviceorganisatie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Directie/algemeen
- Inkoop en contractmanagement
- Beleid
- Informatievoorziening
- Financiën

Administratieve organisatie

De processen zijn beschreven en opgenomen in het handboek van de Serviceorganisatie. Periodiek worden de processen en beschrijvingen daarvan geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Informatisering en automatisering (Informatievoorziening)

De processen en in het bijzonder het berichtenverkeer met zorgaanbieders en overige partijen is volledig ingericht. De Serviceorganisatie volgt hierbij de landelijke standaarden en behoort tot de top van de best practices in Nederland. Alhoewel de decentralisatie van de jeugdhulp tot een aanzienlijke administratieve last voor zorgaanbieders heeft geleid, is de administratieve last in ZHZ tot het minimaal mogelijke beperkt gehouden. De speerpunten voor 2019 en verder zijn het genereren van waardevolle informatie voor de sturing door gemeenten vanuit 3D perspectief enerzijds en verder ontwikkelen van gestandaardiseerde informatie voor de sturing van zorgaanbieders anderzijds. Hiervoor zijn onlangs de eerste dasboards in Power BI ingericht en in 2019 zal de informatievoorziening verder gestandaardiseerd worden door verdere inrichting van een generiek BI dataplatform en verdere ontwikkeling van diverse dashboards. Hiervoor is binnen de SOJ dedicated een FTE gereserveerd en er wordt op dit gebied nauw samengewerkt met leveranciers en partners om de doelstellingen te realiseren.

Financiële informatiepositie en stuurbaarheid

Declaratiegegevens zijn essentieel voor de financiële informatie positie, de 3D informatie voor de sturing door gemeenten en de stuurbaarheid van de zorgmarkt op duur en intensiteit door de Serviceorganisatie. Waar de eerste jaren declaraties sterk achterbleven, wordt nu door strakke sturing en het niet meer verstrekken van voorschotten (wel onderhanden werk financiering), veel vaker tijdig gedeclareerd door zorgaanbieders. Hier is in 2018 veel bereikt. Voor 2019 is in de contractvoorwaarden als mogelijkheid opgenomen een korting op de tarieven toe te passen bij te late declaraties. Randvoorwaarde hierbij is dat de achterstanden bij het administratief afhandelen van de beschikkingen door de jeugdteams nog verder worden weggewerkt. Zonder beschikking kan namelijk net gedeclareerd worden.

Personeel

Bezetting ultimo 2018	Formatie 2019	Formatie 2020
23,53	23	23

De bezetting per ultimo 2018 is inclusief inhuur en detachering 23,53 fte. Voor 2018 en 2019 is een bezetting van 23 fte voorzien.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim 2018	Geraamd ziekteverzuim 2019	Geraamd ziekteverzuim 2020
9,63 %	6,0 %	2,0 %

Het verzuim (exclusief zwangerschapsverlof) over 2018 is 9,63 procent. Bij twee medewerkers is nog steeds sprake van langdurig ziekteverzuim. Dat zal naar verwachting ook voor een deel in 2019 nog zo zijn. Exclusief deze tweemedewerkers is het ziekteverzuim zeer laag.

Kansen en bedreigingen
De kansen zijn met name gelegen in de effecten van de transformatieprojecten aan de 'voorkant' en de maatregelen welke in de 'omdenknotitie' zullen worden opgenomen. De belangrijkste bedreiging is dat deze effecten later zichtbaar worden of uitblijven dan wel worden overschaduwd door een grotere stijging van de jeugdhulpvraag. (zie ook paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing).

2.6. Verbonden partijen

Met ingang van 1 januari 2019 is de coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland Zuid (CAZ ZHZ) opgericht. Naast de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ) is de DG&J lid in deze zelfstandige coöperatie. In deze coöperatie is de uitvoering van de taken rondom ambulancezorg ondergebracht. DG&J blijft tot 2021 vergunninghouder voor de ambulancezorg in de regio Zuid-Holland Zuid.

Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Papendrecht
Openbaar belang dat wordt behartigd	De Coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland Zuid (CAZ ZHZ) is een transparante zorginstelling, met professionele medewerkers, die hoogwaardige ambulancezorg verleent. We werken samen met partners in de ketens van zorg en openbare veiligheid.
Omvang van financieel belang	De CAZ ZHZ is een coöperatie UA, dus met uitgesloten aansprakelijkheid. DG&J is lid van de coöperatie, maar betaald geen contributie.

Deelnemende partijen	De leden van de CAZ ZHZ zijn behalve DG&J de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ)
Beleidsinformatie	
Verbonden doelstelling	
Actuele opgaven van de verbonden partij	- Verlenen hoogwaardige ambulancezorg - Samenwerking in de ketens van zorg en openbare veiligheid
Financiële informatie*	
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	Informatie is nog niet bekend.
Financieel resultaat (2016) Verwacht financieel resultaat (2017)	Informatie is nog niet bekend.

3 Financiële begroting

Om inzicht te krijgen in de financiële positie van de GR DG&J wordt in dit hoofdstuk een nadere toelichting van de financiële positie gegeven. Als eerste zal een meerjarig beeld worden weergegeven van de baten en lasten per organisatieonderdeel. Vervolgens zullen aantal financiële aspecten (conform BBV-voorschrift) nader worden uitgelicht. Hierbij moet gedacht worden aan incidentele baten en lasten, investeringen en het EMU-saldo. Tot slot zal de begroting naar taakveld worden gepresenteerd.

3.1 Overzicht van baten en lasten

In deze paragraaf wordt het overzicht van baten en lasten voor zowel het begrotingsjaar 2020, als de jaren 2021-2023 gepresenteerd. In onderstaand overzicht is de meerjarenraming per organisatieonderdeel weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018	Begroting 2019*	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Dienst Gezondheid en Jeugd						
Lasten	25.086	26.625	26.687	26.466	26.009	26.009
Baten	25.231	26.359	25.324	25.278	25.188	25.193
Geraamd saldo van baten en lasten	***145***	***-266***	***-1.363***	***-1.188***	***-821***	***-816***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***145***	***-266***	***-1.363***	***-1.188***	***-821***	***-816***
Regionale Ambulance Voorziening						
Lasten	14.950	14.480	11.185	11.185	11.185	11.185
Baten	19.081	17.450	11.185	11.185	11.185	11.185
Geraamd saldo van baten en lasten	***4.130***	***2.970***	***0***	***0***	***0***	***0***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***4.130***	***2.970***	***0***	***0***	***0***	***0***
Serviceorganisatie Jeugd						
Lasten	110.482	101.897	103.523	103.517	103.510	103.504
Baten	110.564	101.897	103.498	103.498	103.498	103.498
Geraamd saldo van baten en lasten	***83***	***0***	***-25***	***-19***	***-13***	***-6***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***83***	***0***	***-25***	***-19***	***-13***	***-6***
Algemene dekkingsmiddelen						
Financiering	1	0		0	0	0
VPB heffing	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	1	0	0	0	0	0
Overhead	12.952	12.641	9.877	9.744	9.692	9.549
Totaal lasten Alg. dekk.	*12.954*	*12.641*	*9.877*	*9.744*	*9.692*	*9.549*
Algemene dekkingsmiddelen	9.180	9.937	10.386	10.307	10.307	10.307
Overhead	311	0	0	0	0	0
Totaal baten algemene dekkingsm.	*9.491*	*9.937*	*10.386*	*10.307*	*10.307*	*10.307*
Geraamd saldo van baten en lasten	***-3.463***	***-2.704***	***509***	***563***	***615***	***758***
Mutaties reserves	440	0	879	644	219	64
Geraamd resultaat	***-3.022***	***-2.704***	***1.388***	***1.207***	***834***	***822***
Totaal						
Geraamd saldo van baten en lasten	***895***	***0***	***-879***	***-644***	***-219***	***-64***
Mutaties reserves	440	0	879	644	219	64
Geraamd resultaat	***1.335***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***

**Het betreft hier de begroting 2019 na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 maart 2019.*

Omslagrente
Met de vernieuwde BBV zijn ook de uitgangspunten aangepast, waarop de omslagrente gebaseerd dient te worden. Het te hanteren percentage dient gelijk te zijn aan de daadwerkelijk geprognosticeerde rentebaten en -lasten. Vooralsnog worden deze saldi op nihil geschat. De omslagrente is hierdoor, net als in 2018 en 2019, gelijk aan 0%.

Incidentele baten en lasten en structurele mutaties reserves
Het BBV (art. 19 en 28) schrijft voor dat de GR DG&J zowel bij begroting als bij jaarrekening, een overzicht van incidentele baten en lasten presenteert. Het overzicht is, voor zowel het Algemeen Bestuur als voor de Provincie Zuid-Holland, een essentieel onderdeel bij de bepaling van het structureel evenwicht van de exploitatie. Het structurele evenwicht wordt verkregen na eliminatie van de incidentele baten en lasten. In beginsel heeft het takenpakket van de GR DG&J een wettelijke basis en omvat derhalve activiteiten die een structureel karakter kennen en ook een structurele financiering. In de begroting 2020 zijn een tweetal incidentele lasten en daarmee samenhangende baten begroot.

(bedragen x € 1.000)

Onderdeel	**Omschrijving**	**2020**		**2021**	
		Lasten	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
DG&J	Omgevingswet	240	240	115	115
DG&J	Uitbreiding Meldpunt Zorg en Overlast	80	80	0	0
	Totaal	**320**	**320**	**115**	**115**

In onderstaande tabel is het structurele begrotingssaldo van de GR DG&J weergegeven. Deze tabel laat zien dat de begroting structureel in evenwicht is.

(bedragen x € 1.000)

	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Saldo baten en lasten	-879	-644	-219	-64
Toevoegingen en onttrekkingen uit reserves	879	644	219	64
Begrotingssaldo na bestemming	0	0	0	0
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	0	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

Balans en EMU-saldo
Om een reëel meerjarig beeld te kunnen schetsten is rekening gehouden met een tweetal ontwikkelingen waarover in 2019 nog besluitvorming plaats dient te vinden. Het betreft hier de vorming van de coöperatie AmbulanzeZorg ZHZ en daarnaast de geprognosticeerde onttrekking uit de reserves Uittreding Leerdam-Zederik.

Het EMU-saldo komt tot stand op basis van de geprognosticeerde balans voor de periode 2020-2023. Op deze balans zijn een aantal correcties aangebracht. Het betreft hier onder andere verwachte mutaties in reserves, voorzieningen en investeringen. In bijlage 5 is het meerjarige verloop van deze posten weergegeven. In onderstaande tabellen zijn de meerjarenbalans en het EMU-saldo van GR DG&J weergegeven.

Meerjarenbalans GR DG&J

(bedragen x € 1.000)

Prognose balansposten	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
(im) Materiële vaste activa	6.927	853	755	669	584	498
Financiële vaste activa	41	34	28	21	14	7
Totaal Vaste Activa	*6.968*	*888*	*782*	*690*	*598*	*505*
Voorraden	49	49	49	49	49	49
Uitzettingen <1 jaar	26.082	26.082	26.082	26.082	26.082	26.082
Liquide middelen	16.367	15.034	15.034	15.034	15.034	15.034
Overlopende activa	12.155	11.260	11.260	11.260	11.260	11.260
Totaal Vlottende Activa	*54.652*	*52.425*	*52.425*	*52.425*	*52.425*	*52.425*
Totaal Activa	**61.621**	**53.313**	**53.207**	**53.115**	**53.023**	**52.930**
Eigen vermogen	4.194	2.950	2.070	1.427	1.207	1.144
Voorzieningen	2.280	973	797	622	486	371
Totaal Vaste Passiva	*6.474*	*3.923*	*2.867*	*2.049*	*1.693*	*1.515*
Vlottende schuld	20.749	18.082	19.032	19.758	20.021	20.108
Overlopende passiva	34.397	31.307	31.307	31.307	31.307	31.307
Totaal Vlottende Passiva	*55.146*	*49.389*	*50.340*	*51.066*	*51.328*	*51.415*
Totaal Passiva	**61.620**	**53.312**	**53.206**	**53.115**	**53.021**	**52.930**

EMU-saldo GR DG&J

(bedragen x € 1.000)

			Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-7	-7	-7	-7	-7
		Uitzettingen	0	0	0	0	0
	Vlottende activa	Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Liquide middelen	-1.333	0	0	0	0
		Overlopende activa	-894	0	0	0	0
	Vaste Passiva	Vaste schuld	0	0	0	0	0
	Vlottende passiva	Vlottende schuld	-2.667	950	726	263	87
		Overlopende passiva	-3.090	0	0	0	0
Mutatie (im)materiële vaste activa			5.975	0	0	0	0
EMU-SALDO			-2.453	-957	-733	-269	-94

3.2 Taakvelden

Met ingang van de begroting 2018 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht om de begroting, naast de inrichting die zij zelf kiest, ook op basis van verplichte taakvelden te presenteren. Door op deze wijze de begroting te presenten, kan de begroting worden vergeleken met andere openbare lichamen. In totaal zijn acht hoofdtaakvelden te onderscheiden. Voor de GR DG&J is een beperkt aantal hoofdtaakvelden daadwerkelijk van toepassing. In bijlage 4 is weergegeven welk onderdeel van de begroting aan welk taakveld toegerekend wordt. De taakvelden zijn:

0. Bestuur en Ondersteuning
1. Veiligheid

2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal Domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(bedragen x € 1.000)

Taakveld	Product	2020			2021	2022	2023
		Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Dienst Gezondheid & Jeugd							
7.1	Infectieziektebestrijding	890	21	-869	-869	-869	-869
7.1	SOA/Sense	378	430	52	52	52	52
7.1	TBC-bestrijding	428	60	-368	-368	-368	-368
7.1	Marktgerichte taken	507	688	181	191	201	201
7.1	Medische Milieukunde	221	0	-221	-221	-221	-221
7.1	Technische Hygiëne Zorg	137	42	-95	-95	-95	-95
6.1	Toezicht Kinderopvang	442	814	372	377	382	387
7.1	Gezondheidsbevordering	1.623	824	-798	-798	-798	-798
7.1	Crisisorganisatie	200	42	-158	-158	-158	-158
7.1	OGGZ	1.196	1.271	75	132	132	132
6.81	Veilig Thuis Volwassenen	1.016	1.472	456	452	504	504
6.82	Veilig Thuis Jeugd	3.984	4.434	450	508	718	718
6.82	Crisisdienst	934	963	28	78	167	167
4.3	Leerplicht	1.059	1.304	245	245	245	245
4.3	VSV/RMC	763	1.092	329	329	329	329
7.1	Jeugdgezondheidszorg	11.851	11.590	-261	-261	-261	-261
7.1	Kennisfunctie	1.058	277	-781	-781	-781	-781
	Totaal	***26.687***	***25.324***	***-1.363***	***-1.188***	***-821***	***-816***
Regionale Ambulance Voorziening							
7.1	Ambulancezorg	11.185	11.185	0	0	0	0
	Totaal	***11.185***	***11.185***	***0***	***0***	***0***	***0***
Serviceorganisatie Jeugd							
6.2	Jeugdteams	13.277	13.252	-25	-19	-13	-6
6.72	Zorginkoop	67.655	67.655	0	0	0	0
6.72	Zorginkoop LTA	4.836	4.836	0	0	0	0
6.72	PGB	6.287	6.287	0	0	0	0
6.82	BJZ (gecertificeerde instellingen)	9.435	9.435	0	0	0	0
6.82	Gesloten Jeugdhulp	2.031	2.031	0	0	0	0
	Totaal	***103.523***	***103.498***	***-25***	***-19***	***-13***	***-6***
Algemene dekkingsmiddelen							
0.5	Financiering	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	0	10.386	10.386	10.307	10.307	10.307
0.4	Overhead	9.877		-9.877	-9.744	-9.692	-9.549
0.9	Vpb heffing	0	0	0	0	0	0
0.8	Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutatie reserve	0	879	879	644	219	64
	Totaal	***9.877***	***11.266***	***1.388***	***1.207***	***834***	***822***

(bedragen x € 1.000)

Taakveld		2020			2021	2022	2023
		Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0.4	Overhead	9.877	0	-9.877	-9.744	-9.692	-9.549
0.5	Treasury	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten	0	10.386	10.386	10.307	10.307	10.307
0.10	Mut. reserves	0	879	879	644	219	64
4.3	Onderwijs	1.823	2.396	574	574	574	574
6.1	Samenkr. En burgerpart.	442	814	372	377	382	387
6.2	Wijkteams	13.277	13.252	-25	-19	-13	-6
6.72	Maatwerk. 18-	78.779	78.779	0	0	0	0
6.81	Geescaleerde zorg 18+	1.016	1.472	456	452	504	504
6.82	Geescaleerde zorg 18-	16.385	16.863	478	587	886	886
7.1	Volksgezondheid	29.673	26.430	-3.243	-3.177	-3.167	-3.167
	Totaal	***151.272***	***151.272***	***0***	***0***	***0***	***0***

4 Vaststelling

Dagelijks Bestuur

Als concept begroting vastgesteld en aangeboden aan het Dagelijks Bestuur op 13 juni 2019.

Het Dagelijks Bestuur van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid.

de secretaris,
K.J. van Hengel

de voorzitter,
H. van der Linden

Algemeen Bestuur

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid in de openbare vergadering van 4 juli 2019.

de secretaris,
K.J. van Hengel

de voorzitter,
H. van der Linden

Bijlagen

Bijlage 1a Inwoner- en leerlingenbijdrage 2020

Gemeenten	Inwoners	Totaal	VGZ (1)	Indexatie 2020 (2)	BLVS (3)	JGZ (4)	Digitaal Dossier JGZ (5)	Extra Contact moment JGZ (6)	Rijksvacc. Programma (7)	Samen voor gezond (8)	Risico taxaties na kantoor. (9)	Veilig Thuis Jeugd (10)	CID (11)
Alblasserdam	20.014	1.153.267	274.257	31.996	67.975	418.148	37.222	25.961	44.382	24.617	1.225	183.600	43.884
Dordrecht	118.426	6.995.245	1.622.820	189.328	339.123	2.595.036	186.612	153.612	219.283	149.217	7.249	1.237.242	295.723
Gorinchem	36.284	2.062.319	497.208	58.007	108.788	763.674	59.492	47.065	70.159	57.692	2.221	321.233	76.780
Hardinxveld-Giessendam	17.958	999.572	246.083	28.710	61.774	357.639	33.764	23.294	40.073	28.553	1.099	144.134	34.451
Hendrik-Ido-Ambacht	30.677	1.673.132	420.374	49.043	108.511	605.782	59.406	39.792	71.274	48.776	1.878	216.539	51.757
Hoeksche Waard	86.115	4.386.497	1.180.054	137.672	257.735	1.631.092	137.272	111.701	162.079	136.923	5.271	505.801	120.895
Molenlanden	43.846	2.432.151	600.832	70.097	157.070	909.447	83.757	56.873	97.920	69.715	2.684	309.725	74.030
Papendrecht	32.264	1.755.844	442.121	51.581	98.387	649.853	52.712	41.850	61.853	51.300	1.975	245.527	58.685
Sliedrecht	25.020	1.445.467	342.855	40.000	77.782	493.288	43.765	32.454	51.941	39.782	1.532	259.939	62.130
Zwijndrecht	44.586	2.504.252	610.973	71.280	128.144	908.221	70.792	57.833	83.529	70.892	2.729	403.431	96.427
Totaal	**455.190**	**25.407.746**	**6.237.577**	**727.714**	**1.405.290**	**9.332.179**	**764.793**	**590.435**	**902.494**	**677.466**	**27.864**	**3.827.171**	**914.762**

Wijzigingen ten opzichte van begroting 2019

- Actualisering van de begroting 2019. Deze is door het Algemeen Bestuur op 14 maart 2019 vastgesteld.
- Onder VGZ zijn de drietal voorstellen meegenomen. Het betreft hier de functionaris gegevensbescherming (€ 85.000 structureel), Omgevingswet (€ 240.000 voor 2020) en Meldpunt Zorg en Overlast (€ 80.000 incidenteel).
- Bijdrage ten behoeve van het jeugd preventie team wordt opgehaald door de SOJ. Voorheen werd dit door DG&J opgehaald en vervolgens over gemaakt naar de SOJ.
- Veilig Thuis Volwassenen. In de jaren 2017-2018 was het beschikbare budget bij de centrumgemeente Dordrecht niet voldoende voor de totale lasten van Veilig Thuis. In 2019 is een deel van de bijdrage van de gemeenten die onder de centrumgemeente Dordrecht vallen, aanvullende inwonerbijdrage opgehaald. De bijdrage die bij de gemeenten werd opgehaald, is nu geen onderdeel meer van de inwonerbijdrage tabel. Voor 2020 zal deze bijdrage (direct of indirect) via de centrumgemeente Dordrecht worden opgehaald. Dit betekent dat de financiële omvang van Veilig Thuis Volwassenen niet is aangepast.

Toelichting bij Inwoner en leerling bijdrage tabel

1) *VGZ.* Betreft hier een optelsom van de inwonerbijdrage volksgezondheid, de indexatie 2019 en aanvullende voorstellen.
2) *Indexatie 2020.* Betreft hier de indexatie voor de gehele begroting 2020. Voor de personele posten is 3,2% gehanteerd, voor materiele posten 1,5%. Daar waar het lasten betreft die een combinatie van materiele en personeel betreft is een meng percentage gehanteerd (75% personeel, 25% materieel).
3) *BLVS.* Verdeeld op basis van aantal leerlingen 5 t/m 17 jaar per gemeente per 1-1-2018 (bron CBS).

4) *JGZ.* Verdeeld op basis van de vaste gestelde combi-sleutel : 65% doeluitkering en 35% op basis van inwoneraantallen per 1-1-2018.
5) *Digitaal dossier JGZ.* Verdeeld op basis van aantal jeugdigen 0-19 per 1-1-2018 (bron CBS).
6) *Extra contactmomenten JGZ.* Vaste bijdrage extra contactmoment o.b.v. inwoner aantallen per 1-1-2018 (bron CBS).

7) *Samen voor gezond.* Vooralsnog zijn hier de bedragen zoals deze voor 2019 zijn begroot opgenomen. Wanneer de lokale nota's gezondheidsbeleid gereed zijn, zal de inwonerbijdrage hierop worden aangepast.

8) *Risicotaxaties buiten kantooruren.* Buiten kantooruren worden door DG&J risicotaxaties verricht. De verdeling over de gemeenten vindt plaats op basis van het aantal inwoners per 1-1-2018.
10) *Veilig Thuis Jeugd*. Voorgesteld wordt om middels de inwonerbijdrage structureel de bijdrage voor Veilig Thuis Jeugd op te halen. De verdeling is gelijk aan de rijksbijdrage 2020 zoals deze in de septembercirculaire 2018.
11) *Crisisdienst*. Voorgesteld wordt om middels de inwonerbijdrage structureel de bijdrage voor Veilig Thuis Jeugd op te halen. De verdeling is gelijk aan de rijksbijdrage 2020 zoals deze in de septembercirculaire 2018.

Gemeente	**Inwoner aantal 2019**	**Leerlingen**
Alblasserdam	20.014	3.431
Dordrecht	118.426	17.117
Gorinchem	36.284	5.491
Hardinxveld-Giessendam	17.958	3.118
Hendrik-Ido-Ambacht	30.677	5.477
Hoeksche Waard	86.115	13.009
Molenlanden	43.846	7.928
Papendrecht	32.264	4.966
Sliedrecht	25.020	3.926
Zwijndrecht	44.586	6.468
Totaal	**455.190**	**70.931**

Bijlage 1b Tarieventabel 2020

Schaal	Loonkosten	Overhead	Totale kosten	kp tarief 1.350 uur	kp+ tarief (p-gerel.)	Markttarief
1	36.403	33.150	69.553	51,52	55,22	57,98
2	39.957	33.150	73.107	54,15	57,85	60,74
3	43.655	33.150	76.805	56,89	60,59	63,62
4	46.151	33.150	79.301	58,74	62,44	65,56
5	48.668	33.150	81.818	60,61	64,30	67,52
6	51.204	33.150	84.354	62,48	66,18	69,49
7	56.064	33.150	89.214	66,08	69,78	73,27
8	63.672	33.150	96.822	71,72	75,42	79,19
9	72.042	33.150	105.192	77,92	81,62	85,70
10	80.217	33.150	113.367	83,98	87,67	92,06
10A	85.722	33.150	118.872	88,05	91,75	96,34
11	91.263	33.150	124.413	92,16	95,86	100,65
11A	96.998	33.150	130.148	96,41	100,10	105,11
12	102.784	33.150	135.934	100,69	104,39	109,61
13	110.871	33.150	144.021	106,68	110,38	115,90
14	121.155	33.150	154.305	114,30	118,00	123,90
15	132.327	33.150	165.477	122,58	126,27	132,59
16	144.110	33.150	177.260	131,30	135,00	141,75
17	155.688	33.150	188.838	139,88	143,58	150,76
18	168.460	33.150	201.610	149,34	153,04	160,69

Bijlage 2 Beleidsindicatoren

Met ingang van 2018 dienen gemeenschappelijke regelingen de vanuit het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op de gemeenschappelijke regeling in haar begroting op te nemen. In onderstaande tabel zijn de beleidsindicatoren van de GR DG&J weergegeven.

nr.	Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicator	Indicator
					B2019	B2020
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,68	0,72
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,72	0,72
3	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 65,04	€ 47,56
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	9,20%	3,21%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	8,50%	6,5%
17	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	1	0
18	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	44	27,3
19	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,60%	1,60%
29	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	12,20%	9,50%
30	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,20%	1,10%
31	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,43%	0,40%

Bijlage 3 Begroting GR DG&J 2020 inclusief toerekening overhead naar programma's

Om een vergelijking te kunnen maken met voorgaande jaren is hieronder de begroting, inclusief toerekening van overhead naar de diverse programma's, weergegeven.

Dienst Gezondheid en Jeugd

De toerekening van overhead vindt in beginsel plaats op basis van het aantal fte wat in het primaire proces werkzaam is. Uitzondering hierop is Veilig Thuis Jeugd en Crisisdienst. Voor deze producten is gekozen om de maximaal aan overhead toe te rekenen aan wat nodig is om deze activiteiten uit te voeren. Voor Veilig Thuis Volwassenen wordt aan overhead toegerekend wat binnen de subsidie aan middelen beschikbaar is. Het totaal van de resterende overhead is vervolgens verdeeld over de resterende producten van DG&J.

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke Gezondheid	9.171	4.878	-4.293	9.130	4.007	-5.124	8.767	4.192	-4.574
Veilig Thuis	6.097	6.748	651	6.480	7.135	655	7.452	6.869	-583
Onderwijs	3.069	2.711	-358	3.159	2.501	-657	3.026	2.396	-630
JGZ	10.881	10.857	-25	12.667	12.679	12	11.902	11.590	-312
Kennisprogramma	749	37	-712	1.289	37	-1.252	1.526	277	-1.249
Saldo baten en lasten	***30.264***	***25.242***	***-5.022***	***32.725***	***26.359***	***-6.366***	***32.672***	***25.324***	***-7.348***
Algemene dekkingsmiddelen	0	5.816	5.816	0	6.366	6.366	0	6.725	6.725
Saldo baten en lasten	***30.264***	***31.058***	***794***	***32.725***	***32.725***	***0***	***32.672***	***32.049***	***-623***
Mutaties reserves	0	440	440	0	0	0	0	623	623
Geraamd resultaat DG&J	**30.264**	**31.499**	**1.235**	**32.725**	**32.725**	**0**	**32.672**	**32.672**	**0**

Programma 1 Publieke Gezondheid

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	1.447	289	-1.158	1.453	21	-1.432	1.477	21	-1.456
SOA/Sense	536	434	-102	536	420	-115	532	430	-102
TBC	442	78	-364	528	99	-429	468	60	-408
Marktgerichte taken	749	717	-32	779	581	-198	743	688	-54
Medische Milieukunde	344	8	-336	395	0	-395	375	0	-375
Toezicht Hygiëne Zorg	318	57	-261	325	42	-283	224	42	-183
Toezicht Kinderopvang/WMO	888	880	-8	948	840	-108	853	814	-39
Gezondheidsbevordering	2.217	996	-1.221	2.384	880	-1.504	2.203	824	-1.379
Crisisorganisatie	285	108	-177	226	42	-184	226	42	-184
OGGZ	1.946	1.312	-633	1.557	1.082	-475	1.665	1.271	-394
Saldo baten en lasten	***9.171***	***4.878***	***-4.293***	***9.130***	***4.007***	***-5.124***	***8.767***	***4.192***	***-4.574***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***9.171***	***4.878***	***-4.293***	***9.130***	***4.007***	***-5.124***	***8.767***	***4.192***	***-4.574***

Programma 2 Veilig Thuis

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Volwassenen	1.380	1.450	70	1.173	1.384	210	1.472	1.472	0
Jeugd	3.904	4.290	386	4.427	4.763	336	5.014	4.434	-382
Crisisdienst	813	1.009	195	879	988	109	1.164	963	-202
Saldo baten en lasten	***6.097***	***6.748***	***651***	***6.480***	***7.135***	***655***	***7.452***	***6.869***	***-583***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***6.097***	***6.748***	***651***	***6.480***	***7.135***	***655***	***7.452***	***6.869***	***-583***

Programma 3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht	1.748	1.451	-297	1.872	1.407	-465	1.804	1.304	-500
RMC/VSV	1.321	1.260	-61	1.287	1.095	-192	1.222	1.092	-129
Saldo baten en lasten	***3.069***	***2.711***	***-358***	***3.159***	***2.501***	***-657***	***3.026***	***2.396***	***-630***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***3.069***	***2.711***	***-358***	***3.159***	***2.501***	***-657***	***3.026***	***2.396***	***-630***

Programma 4 Jeugdgezondheidszorg

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	10.565	10.542	-24	11.448	11.460	12	10.974	10.687	-287
Rijksvaccinatieprogramma				902	902	0	928	902	-25
Jeugdpreventieteam	316	315	-1	316	316	0	0	0	0
Saldo baten en lasten	***10.881***	***10.857***	***-25***	***12.667***	***12.679***	***12***	***11.902***	***11.590***	***-312***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***10.881***	***10.857***	***-25***	***12.667***	***12.679***	***12***	***11.902***	***11.590***	***-312***

Programma 5 Kennisprogramma

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Kennisprogramma	749	37	-712	1.289	37	-1.252	1.526	277	-1.249
Saldo baten en lasten	***749***	***37***	***-712***	***1.289***	***37***	***-1.252***	***1.526***	***277***	***-1.249***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***749***	***37***	***-712***	***1.289***	***37***	***-1.252***	***1.526***	***277***	***-1.249***

Algemene dekkingsmiddelen van DG&J

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	0	5.816	5.816	0	6.366	6.366	0	6.725	6.725
Saldo baten en lasten	***0***	***5.816***	***5.816***	***0***	***6.366***	***6.366***	***0***	***6.725***	***6.725***
Mutaties reserves	0	440	440	0	0	0	0	623	623
Geraamd resultaat	***0***	***6.257***	***6.257***	***0***	***6.366***	***6.366***	***0***	***7.348***	***7.348***

Regionale Ambulancevoorziening

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Ambulancezorg	17.532	17.770	239	15.800	15.800	0	11.185	11.185	0
Meldkamer	1.596	1.458	-138	1.650	1.650	0	0	0	0
Saldo baten en lasten	***19.127***	***19.228***	***101***	***17.450***	***17.450***	***0***	***11.185***	***11.185***	***0***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	***19.127***	***19.228***	***101***	***17.450***	***17.450***	***0***	***11.185***	***11.185***	***0***

Serviceorganisatie Jeugd

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2018			Actuele begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Serviceorganisatie Jeugd	114.081	114.081	0	105.468	105.468	0	107.415	107.158	-257
Saldo baten en lasten	***114.081***	***114.081***	***0***	***105.468***	***105.468***	***0***	***107.415***	***107.158***	***-257***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	257	257
Geraamd resultaat	***114.081***	***114.081***	***0***	***105.468***	***105.468***	***0***	***107.415***	***107.415***	***0***

Bijlage 4 Verdelingsprincipe producten GR DG&J naar taakvelden

In onderstaande tabel is de verdeling van de programma's naar taakvelden weergegeven.

Programma/product		Taakveld	
Dienst Gezondheid en Jeugd			
	Publieke Gezondheid		
	Infectieziektebestrijding	7.1	Volksgezondheid
	SOA/Sense	7.1	Volksgezondheid
	TBC-bestrijding	7.1	Volksgezondheid
	Marktgerichte taken	7.1	Volksgezondheid
	Medische Milieukunde	7.1	Volksgezondheid
	Technische Hygiëne Zorg	7.1	Volksgezondheid
	Toezicht Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
	Gezondheidsbevordering	7.1	Volksgezondheid
	Crisisorganisatie	7.1	Volksgezondheid
	OGGZ	7.1	Volksgezondheid
	Veilig Thuis		
	Veilig Thuis Volwassenen	6.81	Geëscaleerde zorg 18+
	Veilig Thuis Jeugd	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Crisisdienst	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt		
	Leerplicht	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
	VSV/RMC	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
	Jeugdgezondheidszorg		
	Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid
	JeugdPreventie Team	6.2	Wijkteams
	Kennisprogramma		
	Kennisfunctie	7.1	Volksgezondheid
Regionale Ambulance Voorziening			
	Ambulancezorg	7.1	Volksgezondheid
	Meldkamer ambulancezorg	7.1	Volksgezondheid
Serviceorganisatie Jeugd			
	Jeugdteams	6.2	Wijkteams
	Zorginkoop	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	Zorginkoop LTA	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	PGB	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	BJZ (gecertificeerde instellingen)	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Gesloten Jeugdhulp	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
Algemene dekkingsmiddelen			
	Financiering	0.5	Treasury
	Overige algemene dekkingsmiddelen	0.8	Overige baten en lasten
	Overhead	0.4	Overhead
	Vpb heffing	0.9	Vennootschapsbelasting
	Onvoorzien	0.8	Overige baten en lasten
Mutaties reserves & resultaat (indien van toepassing per organisatieonderdeel)			
	Mutatie reserves	0.10	Mutaties reserves
	Geraamd resultaat	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

Bijlage 5 Meerjarenverloop van reserves, voorzieningen en investeringen

Om een reëel meerjarig beeld te kunnen schetsten is in onderstaande tabellen rekening gehouden met de vorming van de coöperatie AmbulanzeZorg ZHZ en is daarnaast voor 2019 een geprognosticeerde onttrekking uit de reserves Uittreding Leerdam-Zederik.

Meerjarenoverzicht reserves GR DG&J

(bedragen x € 1.000)

Reserves	Stand 31-12-2018	2019		2020		2021		2022		2023		Prognose stand 31-12-2023
		Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	
Reserve												
Algemene reserve	226	274	-36	0	0	0	0	0	0	0	0	464
Eg. Reserve gem. Dordt	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26
Uittreding Leerdam-Zederik DG&J	0	3.015	-1.261	0	-623	0	-451	0	-91	0	0	590
Uittreding Leerdam-Zederik SOJ	0	1.026	-321	0	-257	0	-193	0	-128	0	-64	64
RAK Ambulancedienst	1.816	0	-1.816	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAK CPA	790	0	-790	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	***2.858***	***4.315***	***-4.224***	***0***	***-879***	***0***	***-644***	***0***	***-219***	***0***	***-64***	***1.144***

Meerjarenoverzicht voorzieningen GR DG&J

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	Stand 31-12-2018	2019		2020		2021		2022		2023		Prognose stand 31-12-2023
		Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	
Frictiekosten bovenfor. Mw tot 2015	629	0	-64	0	-64	0	-64	0	-64	0	-43	329
Frictiekosten bovenfor. Mw dekkingsplan	520	0	-112	0	-112	0	-110	0	-72	0	-72	41
Onderhoud posten in eigendom	178	0	-178	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Persoonlijk levensfase budget	953	0	-953	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	***2.280***	***0***	***-1.307***	***0***	***-176***	***0***	***-175***	***0***	***-136***	***0***	***-115***	***371***

Meerjarenoverzicht investeringen GR DG&J

(bedragen x € 1.000)

Activa	Stand 31-12-2018	2019		2020		2021		2022		2023		Prognose stand 31-12-2023
		Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	Toev.	Ontt.	
Materiele vaste activa												
gronden en terreinen (algemene dienst)	467	0	-467	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bedrijfsgebouwen	3.332	0	-3.332	0	0	0	0	0	0	0	0	0
vervoermiddelen	1.228	0	-1.228	0	0	0	0	0	0	0	0	0
machines, apparaten en installaties	1.762	0	-908	0	-98	0	-86	0	-86	0	-86	498
overige materiële vaste activa	138	0	-138	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financiële activa												
Aflossing stichting Breedband	41	0	-7	0	-7	0	-7	0	-7	0	-7	7
Totaal	***6.968***	***0***	***-6.080***	***0***	***-105***	***0***	***-92***	***0***	***-92***	***0***	***-92***	***505***

dienst Gezondheid & Jeugd zhz

Karel Lotsyweg 40
Postbus 166, 3300 AD Dordrecht
T 078 770 8500
F 078 770 8501
info@dienstgezondheidjeugd.nl
www.dienstgezondheidjeugd.nl

Dienst Gezondheid & Jeugd is partner in de regio Zuid-Holland Zuid